

Øystein Sørborg
NATURFAGSENTERET

viten.no tilbyr gratis nettbaserte læringsressurser i naturfag - de fleste for ungdomstrinn og videregående skole

Platetektonikk
Geofag X og 1

Et nettbasert undervisningsopplegg med animasjoner og interaktive oppgaver til temaet platetektonikk.

Bjørn
Naturfag vg1, 8.-10. trinn

Ved å ta utgangspunkt i bjørnedebatten gjøres økologiske tema aktuelt og motiverende.

Digitale kart
Naturfag, Geografi, Geofag

12/12-07 skjedde et stort oljeutslipp på Statfjord. Følg hendelsen og lær å bruke digitale kart.

Dinosaurjakt
Naturfag 8.-10. trinn

Reis rundt i verden på jakt etter argumenter som støtter eller avviser hypotesen om slektskap mellom dinosaurer og fugler.

Fotosyntese
Biologi 2

Programmet handler om fotosyntese, spalteåpninger og planters tilpasninger til fotosyntese i ulike omgivelser.

Genteknologi
Naturfag vg1

Cellebiologi, genetikk, anvendels av genteknologi og debatt.

Global oppvarming
Naturfag vg1, 8.-10. trinn

Drivhuseffekten og hvordan forskere bruker klimamodeller for å forutsi hvordan klimaet kan bli i framtiden.

Helse opp i røyk
Naturfag 8.-10. trinn

Konsekvenser av røyking og snusing.

Hydrogen
Naturfag vg1

Bli med til forskningsstasjonen McMurdo i Antarktis. I løpet av toktet lærer du om solceller, brenselceller

Innlogging

E-postadresse / Brukernavn

Passord

Logg inn

Glemt passord?

Logg inn via Feide

For nye brukere

Elevregistrering
Lærerregistrering

Biografier

I vår biografisamling kan du lese om noen av personene som har gitt viktige bidrag til naturvitenskapen.

VITEN

Global oppvarming
Velkommen
Arbeidsbok

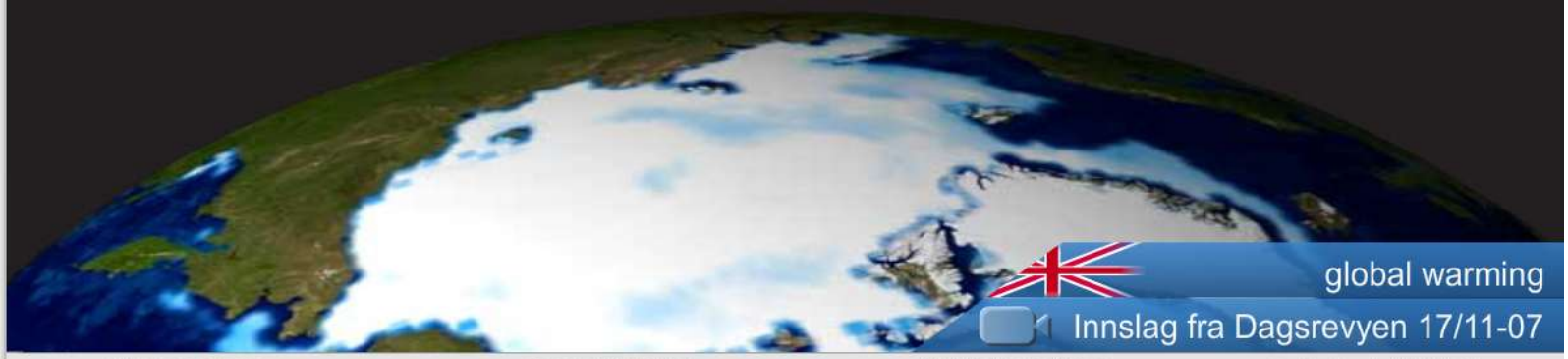
Global oppvarming
Hva betyr dette for deg?
Drivhuseffekten
Oppgave om drivhuseffekten
Hvorfor skjer en global oppvarming?
Oppgaver
Hvordan beregne framtidens klima?
Konsekvenser
Kryssord
Tiltak
Lag en artikkel

Global oppvarming

I løpet av de siste 100 årene har jordkloden blitt om lag 0,74 °C varmere. FNs klimapanel (IPCC) mener at dette i stor grad skyldes økt drivhuseffekt på grunn av menneskelige utslipp av drivhusgasser. Selv om økningen i den globale gjennomsnittstemperaturen ikke virker så veldig dramatisk foreløpig, forventer klimapanelet at temperaturen vil øke mye mer i framtiden.

SIDEOVERSIKT

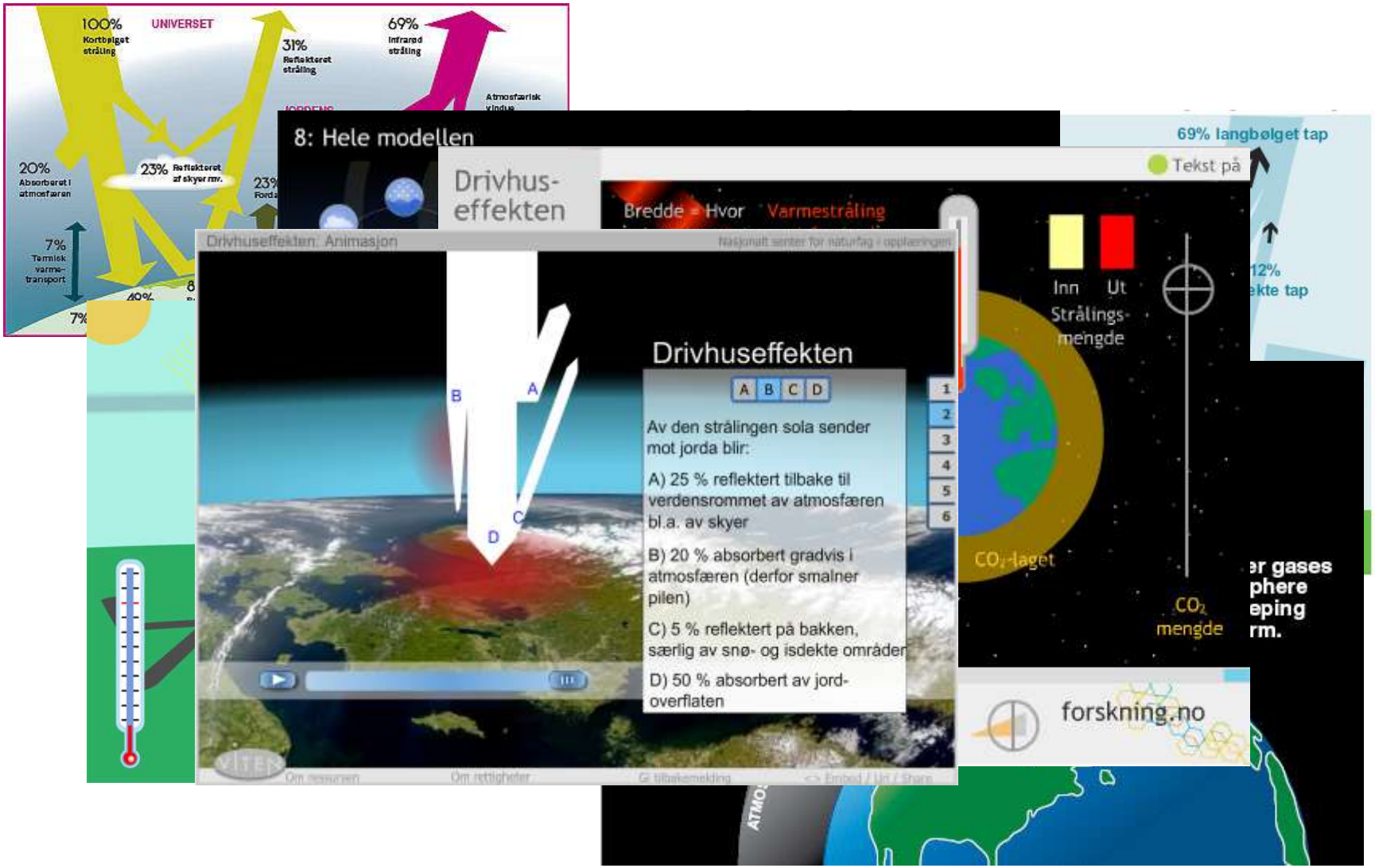
1 Temperaturen på jorda øker
2 Fortidens klima
3 Framtidens klima
4 Klimaendringer i Arktis

global warming

Innslag fra Dagsrevyen 17/11-07

Drivhuseffekten

RSS

VG Nett - Forsiden - VG Nett - Mozilla Firefox

http://www.vg.no/

VG Nett - Forsiden - VG Nett

Over 1,5 millioner lesere hver dag

Sett VG som startside

MANDAG 8. NOVEMBER 2010

VG NETT

Få tips om HØSTMØTEN minMote.no

Oslo -2.5° 3.3 m/s Endre sted

Google™ Custom Search SØK

VG Nett Skattelister Google

NYHETER | SPORT | FOTBALL | RAMPELYS | REISE | VÆR | NYTTE | TV-GUIDE | LESERNE | GØY | A til Å

vektklubb.no | VG TV | minMote.no | LIVE | nettby.no | VG LISTA | MØTEPLASSEN | E24 | DINE PENGER | KONTAKT OSS

Sarpsborg rykket opp: Her «klikker» kommentatoren

Svend René Nygaard hadde trolig sitt livs mest slitsomme arbeidsdag i går. Les hele saken

VG TV Går fullstendig av skaftet - se innslaget

Les også: Sarpsborg rykket opp i eliteserien

TIPS VG mobil: 2200 | 2200@vg.no | 22 00 00 00

Siste nytt | Mest lest | Mest sett

Alle Nyheter Sport Rampelys

13:55 : Droppet konas fødsel for å se Liverpool vinne
13:38 : Sarpsborg-kommentator: - Fysisk veldig tøft
13:26 : Hareide: - Berisha kan bli den nye Roar Strand
13:16 : Tusenvis flykter fra Burma til Thailand under kamper
13:06 : Bilbomber drepte 13 i Irak
13:00 : Håper på ny regjering i Irak
12:55 : NATO-soldat drept i Afghanistan
12:51 : Enda en journalist angrepet i Moskva

BIL & MOTOR

Disse 45 nye bilene bruker minst drivstoff

Her er den store gjerrigknark-guiden

SKUDDENE I MALMÖ

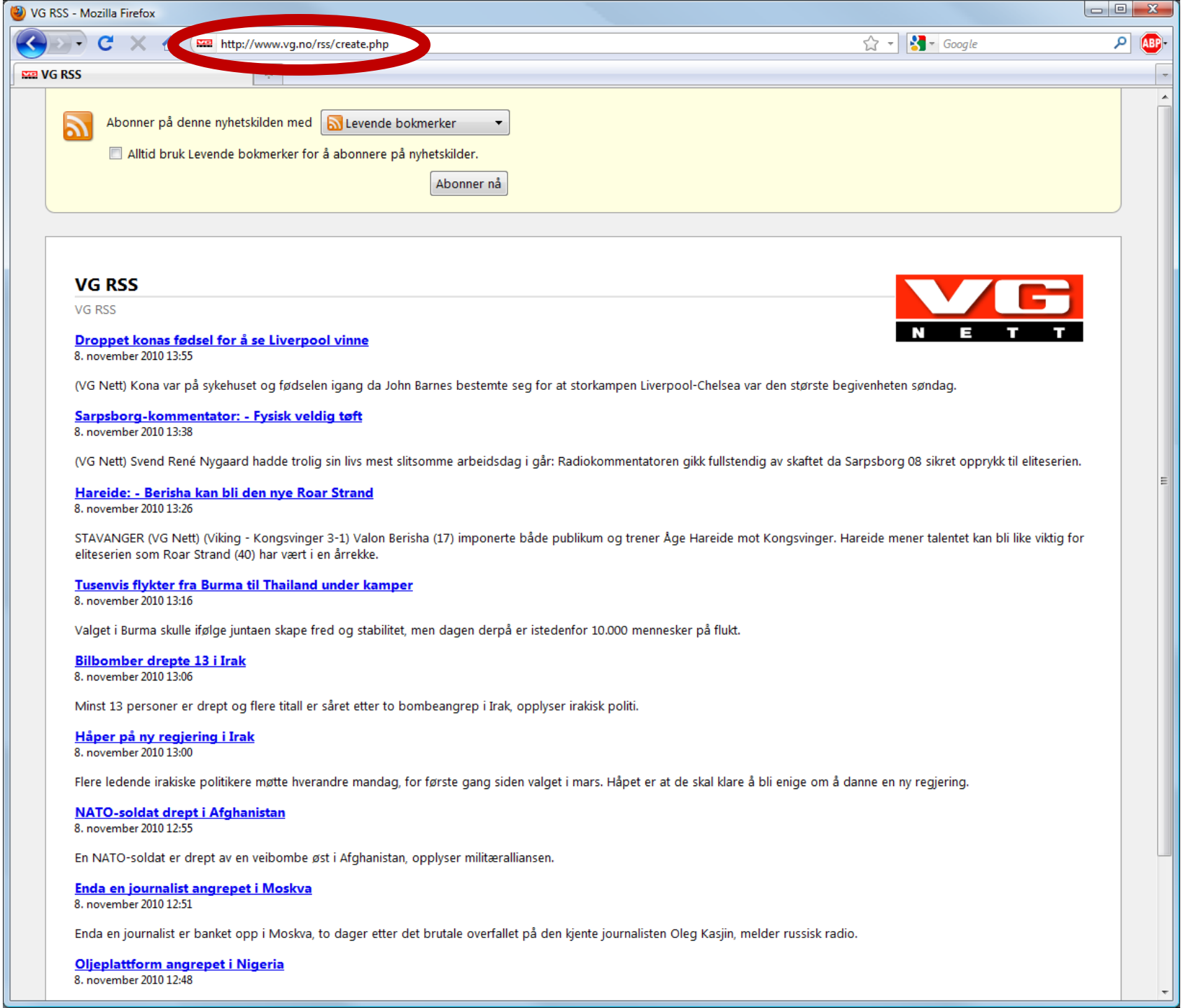

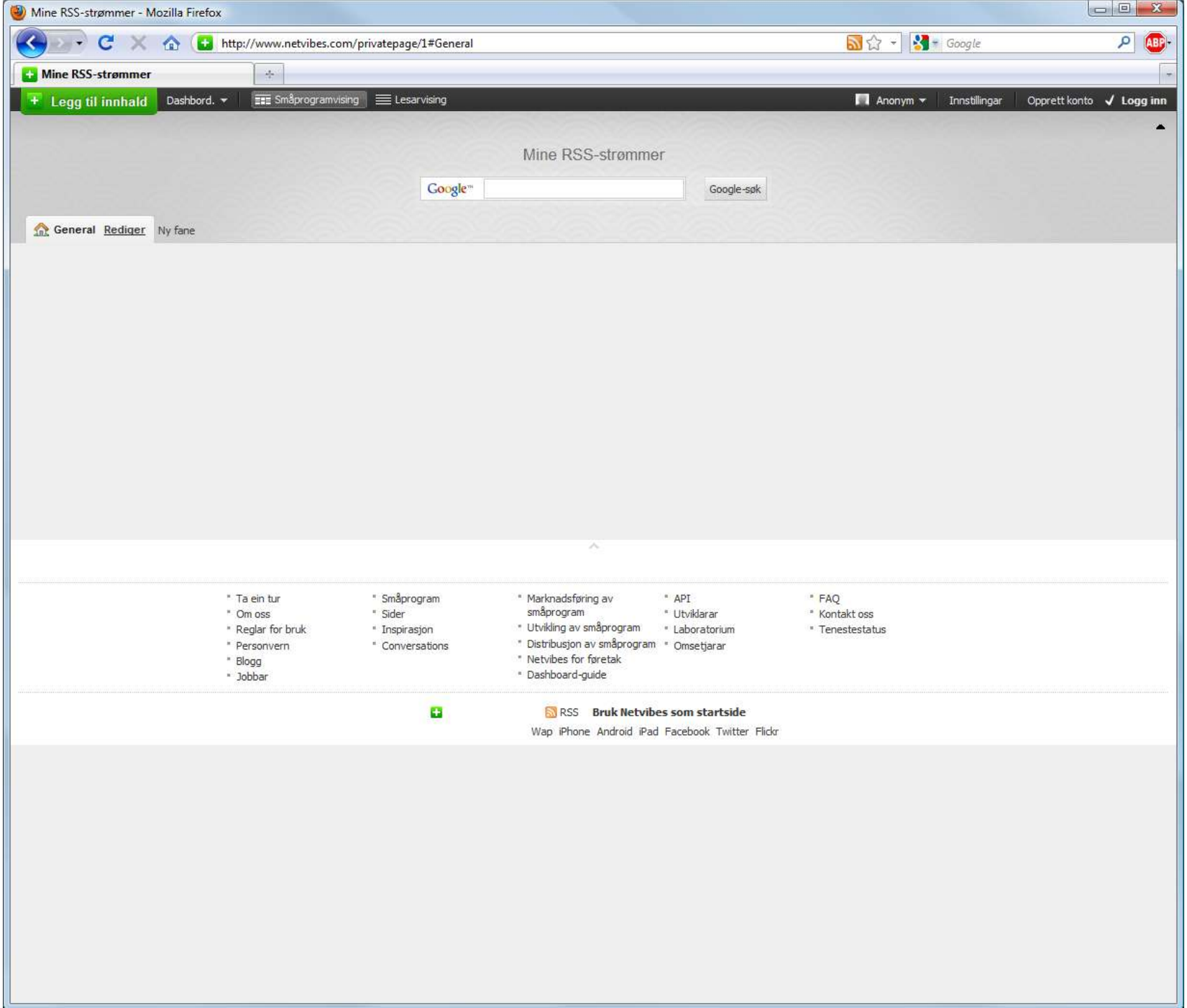

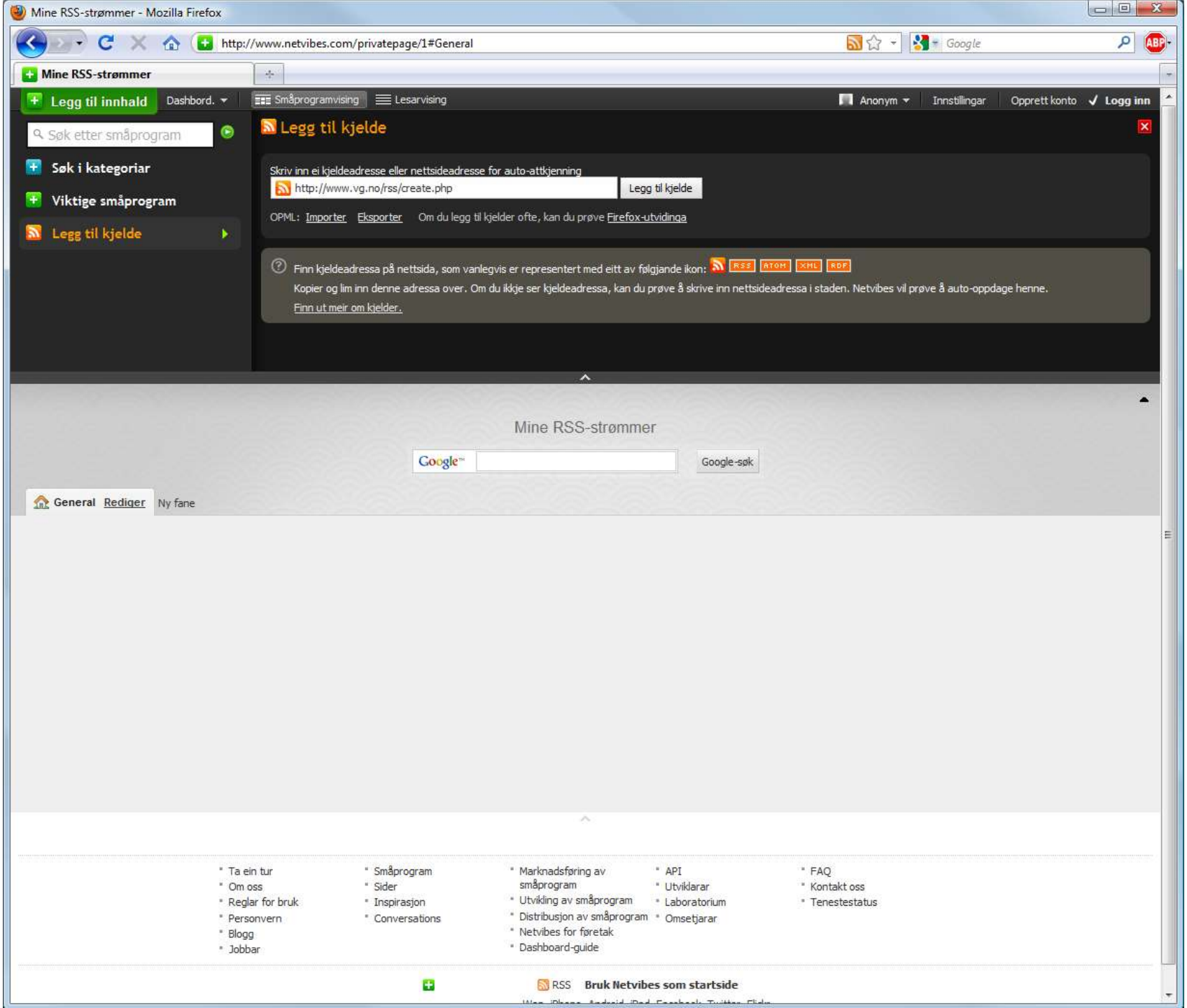
VG TV

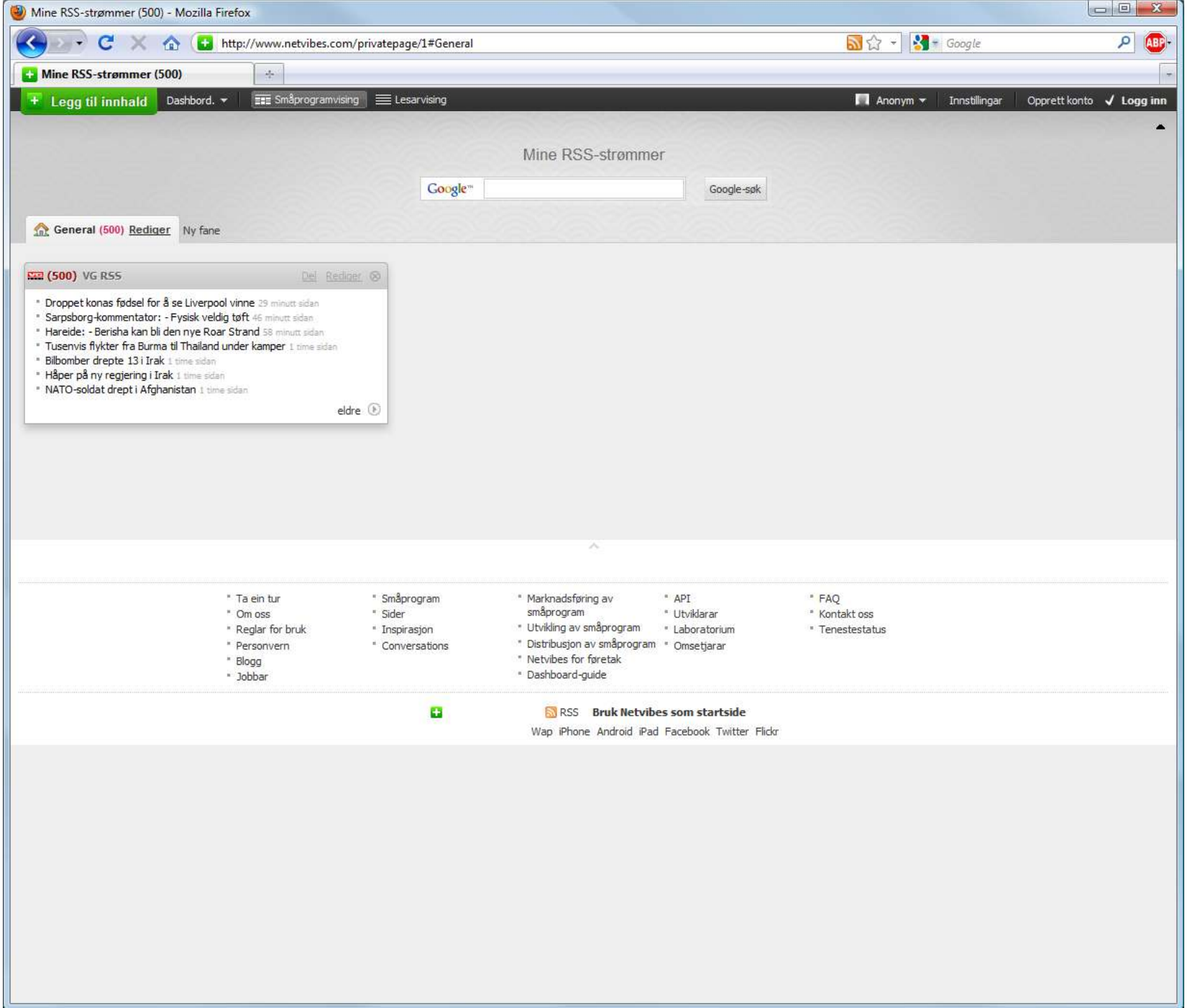
Se VGTV-seriene her

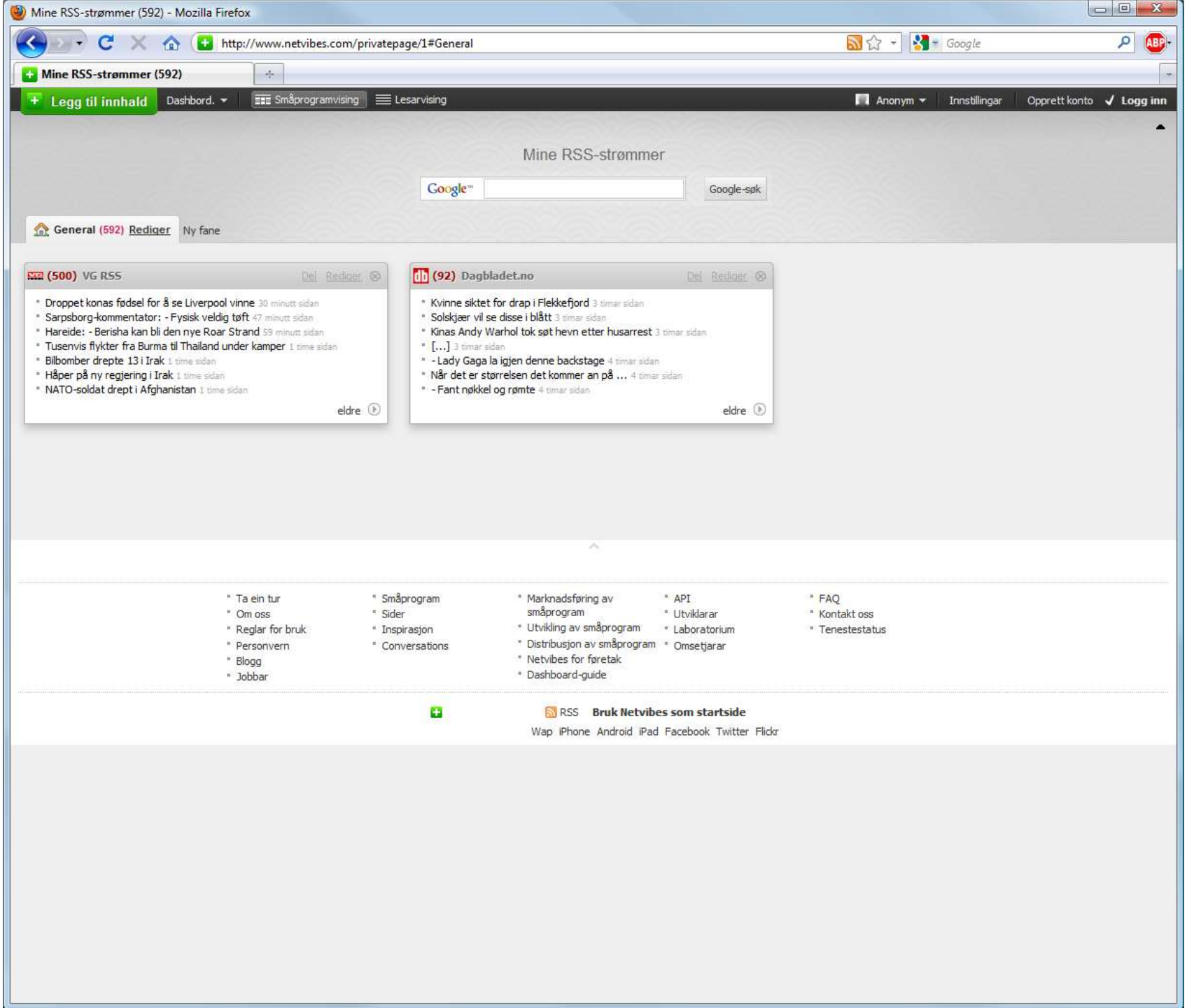
THE SHIT | SMS RULETT

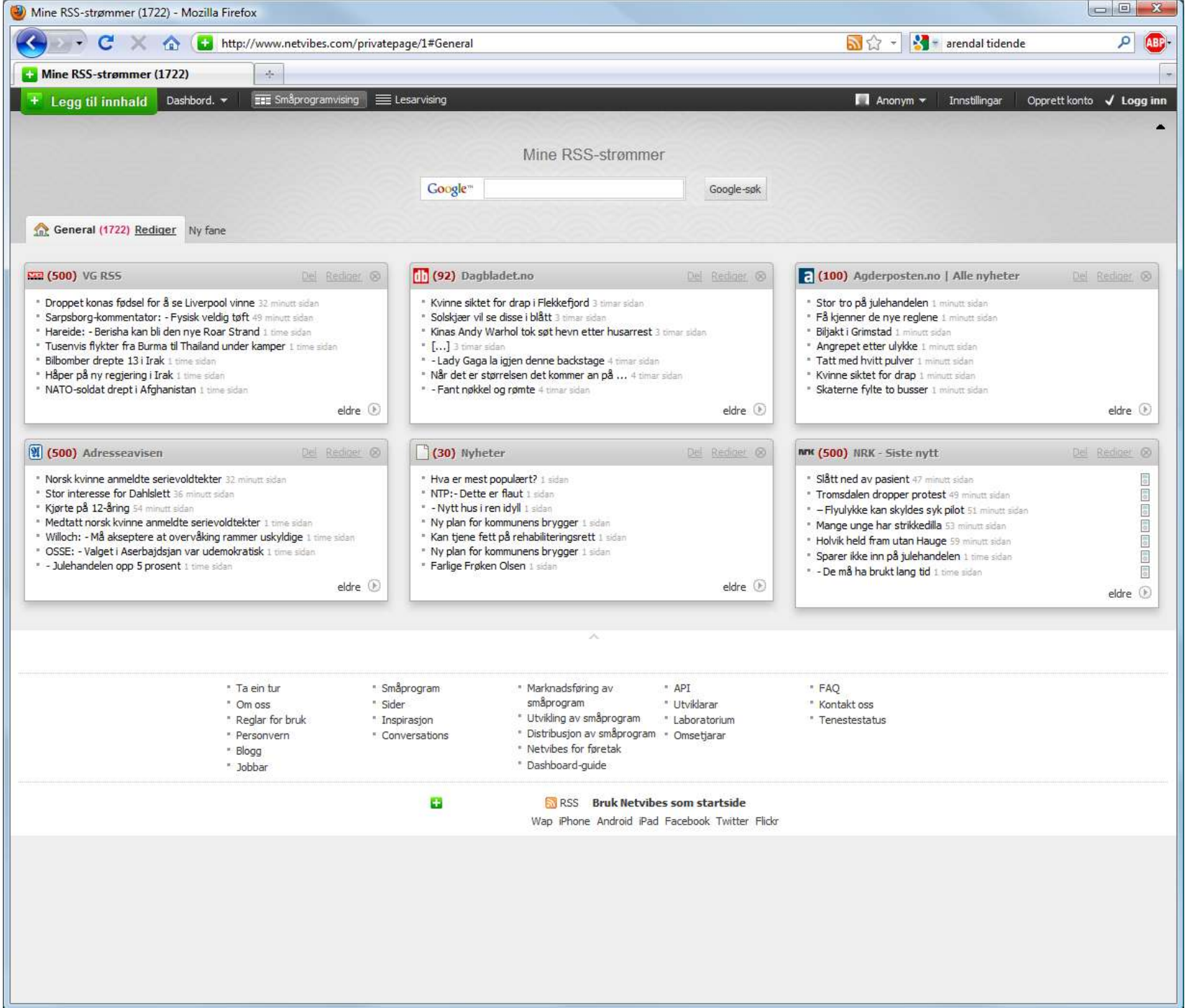

VG RSS - Mozilla Firefox
http://www.vg.no/rss/create.php
Google
VG RSS
Abonner på denne nyhetskilden med
Levende bokmerker
Alltid bruk Levende bokmerker for å abonnere på nyhetskilder.
Abonner nå
VG RSS
VG RSS
VG NETT
Droppet konas fødsel for å se Liverpool vinne
8. november 2010 13:55
(VG Nett) Kona var på sykehuset og fødselen igang da John Barnes bestemte seg for at storkampen Liverpool-Chelsea var den største begivenheten søndag.
Sarpsborg-kommentator: - Fysisk veldig tøft
8. november 2010 13:38
(VG Nett) Svend René Nygaard hadde trolig sin livs mest slitsomme arbeidsdag i går: Radiokommentatoren gikk fullstendig av skaftet da Sarpsborg 08 sikret opprykk til eliteserien.
Hareide: - Berisha kan bli den nye Roar Strand
8. november 2010 13:26
STAVANGER (VG Nett) (Viking - Kongsvinger 3-1) Valon Berisha (17) imponerte både publikum og trener Åge Hareide mot Kongsvinger. Hareide mener talentet kan bli like viktig for eliteserien som Roar Strand (40) har vært i en årrekke.
Tusenvis flykter fra Burma til Thailand under kamper
8. november 2010 13:16
Valget i Burma skulle ifølge juntaen skape fred og stabilitet, men dagen derpå er istedenfor 10.000 mennesker på flukt.
Bilbomber drepte 13 i Irak
8. november 2010 13:06
Minst 13 personer er drept og flere titall er såret etter to bombeangrep i Irak, opplyser irakisk politi.
Håper på ny regjering i Irak
8. november 2010 13:00
Flere ledende irakiske politikere møtte hverandre mandag, for første gang siden valget i mars. Håpet er at de skal klare å bli enige om å danne en ny regjering.
NATO-soldat drept i Afghanistan
8. november 2010 12:55
En NATO-soldat er drept av en veibombe øst i Afghanistan, opplyser militæralliansen.
Enda en journalist angrepet i Moskva
8. november 2010 12:51
Enda en journalist er banket opp i Moskva, to dager etter det brutale overfallet på den kjente journalisten Oleg Kasjin, melder russisk radio.
Oljeplattform angrepet i Nigeria
8. november 2010 12:48

Mine RSS-strømmer - Mozilla Firefox
http://www.netvibes.com/privatepage/1#General
Google
Mine RSS-strømmer
Legg til innhald
Dashbord.
Småprogramvising
Lesarvising
Anonym
Innstillingar
Opprett konto
Logg inn
Mine RSS-strømmer
Google
Google-søk
General
Rediger
Ny fane
Ta ein tur
Om oss
Reglar for bruk
Personvern
Blogg
Jobbar
Småprogram
Sider
Inspirasjon
Conversations
Marknadsføring av småprogram
Utvikling av småprogram
Distribusjon av småprogram
Netvibes for føretak
Dashboard-guide
API
Utviklarar
Laboratorium
Omsetjarar
FAQ
Kontakt oss
Tenestestatus
RSS
Bruk Netvibes som startside
Wap iPhone Android iPad Facebook Twitter Flickr

Mine RSS-strømmer - Mozilla Firefox
http://www.netvibes.com/privatepage/1#General
Google
Mine RSS-strømmer
Legg til innhald
Dashbord.
Småprogramvising
Lesarvising
Anonym
Innstillingar
Opprett konto
Logg inn
Søk etter småprogram
Søk i kategoriar
Viktige småprogram
Legg til kjelde
Legg til kjelde
Skriv inn ei kjeldeadresse eller nettsideadresse for auto-attkjenning
http://www.vg.no/rss/create.php
Legg til kjelde
OPML: Importer Eksporter Om du legg til kjelder ofte, kan du prøve Firefox-utvidinga
Finn kjeldeadressa på nettsida, som vanlegvis er representert med eitt av følgjande ikon:
RSS ATOM XML RDF
Kopier og lim inn denne adressa over. Om du ikkje ser kjeldeadressa, kan du prøve å skrive inn nettsideadressa i staden. Netvibes vil prøve å auto-oppdage henne.
Finn ut meir om kjelder.
Mine RSS-strømmer
Google™
Google-søk
General
Rediger
Ny fane
Ta ein tur
Om oss
Reglar for bruk
Personvern
Blogg
Jobbar
Småprogram
Sider
Inspirasjon
Conversations
Marknadsføring av småprogram
Utvikling av småprogram
Distribusjon av småprogram
Netvibes for føretak
Dashboard-guide
API
Utviklarar
Laboratorium
Omsetjarar
FAQ
Kontakt oss
Tenestestatus
RSS
Bruk Netvibes som startside

Mine RSS-strømmer (500) - Mozilla Firefox
http://www.netvibes.com/privatepage/1#General
Google
Mine RSS-strømmer (500)
Legg til innhald
Dashbord.
Småprogramvising
Lesarvising
Anonym
Innstillingar
Opprett konto
Logg inn
Mine RSS-strømmer
Google™
Google-søk
General (500) Rediger
Ny fane
(500) VG RSS
Del
Rediger
Droppet konas fødsel for å se Liverpool vinne 29 minutt sidan
Sarpsborg-kommentator: - Fysisk veldig tøft 46 minutt sidan
Hareide: - Berisha kan bli den nye Roar Strand 58 minutt sidan
Tusenvis flykter fra Burma til Thailand under kamper 1 time sidan
Bilbomber drepte 13 i Irak 1 time sidan
Håper på ny regjering i Irak 1 time sidan
NATO-soldat drept i Afghanistan 1 time sidan
eldre
Ta ein tur
Om oss
Reglar for bruk
Personvern
Blogg
Jobbar
Småprogram
Sider
Inspirasjon
Conversations
Marknadsføring av småprogram
Utvikling av småprogram
Distribusjon av småprogram
Netvibes for føretak
Dashboard-guide
API
Utviklarar
Laboratorium
Omsetjarar
FAQ
Kontakt oss
Tenestestatus
RSS
Bruk Netvibes som startside
Wap iPhone Android iPad Facebook Twitter Flickr

Mine RSS-strømmer (592) - Mozilla Firefox
http://www.netvibes.com/privatepage/1#General
Google
Mine RSS-strømmer (592)
Legg til innhald
Dashbord.
Småprogramvising
Lesarvising
Anonym
Innstillingar
Opprett konto
Logg inn
Mine RSS-strømmer
Google™
Google-søk
General (592) Rediger
Ny fane
(500) VG RSS
Del
Rediger
Droppet konas fødsel for å se Liverpool vinne 30 minutt sidan
Sarpsborg-kommentator: - Fysisk veldig tøft 47 minutt sidan
Hareide: - Berisha kan bli den nye Roar Strand 59 minutt sidan
Tusenvis flykter fra Burma til Thailand under kamper 1 time sidan
Bilbomber drepte 13 i Irak 1 time sidan
Håper på ny regjering i Irak 1 time sidan
NATO-soldat drept i Afghanistan 1 time sidan
eldre
(92) Dagbladet.no
Del
Rediger
Kvinne siktet for drap i Flekkefjord 3 timar sidan
Solskjær vil se disse i blått 3 timar sidan
Kinas Andy Warhol tok søt hevn etter husarrest 3 timar sidan
[...] 3 timar sidan
- Lady Gaga la igjen denne backstage 4 timar sidan
Når det er størrelsen det kommer an på ... 4 timar sidan
- Fant nøkkel og rømte 4 timar sidan
eldre
Ta ein tur
Om oss
Reglar for bruk
Personvern
Blogg
Jobbar
Småprogram
Sider
Inspirasjon
Conversations
Marknadsføring av småprogram
Utvikling av småprogram
Distribusjon av småprogram
Netvibes for føretak
Dashboard-guide
API
Utviklarar
Laboratorium
Omsetjarar
FAQ
Kontakt oss
Tenestestatus
RSS
Bruk Netvibes som startside
Wap iPhone Android iPad Facebook Twitter Flickr

Mine RSS-strømmer (1722) - Mozilla Firefox
http://www.netvibes.com/privatepage/1#General
arendal tidende
Mine RSS-strømmer (1722)
Legg til innhald
Dashbord.
Småprogramvising
Lesarvising
Anonym
Innstillingar
Opprett konto
Logg inn
Mine RSS-strømmer
Google
Google-søk
General (1722) Rediger
Ny fane
(500) VG RSS
Del
Rediger
Droppet konas fødsel for å se Liverpool vinne 32 minutt sidan
Sarpsborg-kommentator: - Fysisk veldig tøft 49 minutt sidan
Hareide: - Berisha kan bli den nye Roar Strand 1 time sidan
Tusenvis flykter fra Burma til Thailand under kamper 1 time sidan
Bilbomber drepte 13 i Irak 1 time sidan
Håper på ny regjering i Irak 1 time sidan
NATO-soldat drept i Afghanistan 1 time sidan
eldre
(92) Dagbladet.no
Del
Rediger
Kvinne siktet for drap i Flekkefjord 3 timar sidan
Solskjær vil se disse i blått 3 timar sidan
Kinas Andy Warhol tok søt hevn etter husarrest 3 timar sidan
[...] 3 timar sidan
- Lady Gaga la igjen denne backstage 4 timar sidan
Når det er størrelsen det kommer an på ... 4 timar sidan
- Fant nøkkel og rømte 4 timar sidan
eldre
(100) Agderposten.no | Alle nyheter
Del
Rediger
Stor tro på julehandelen 1 minutt sidan
Få kjenner de nye reglene 1 minutt sidan
Biljakt i Grimstad 1 minutt sidan
Angrepet etter ulykke 1 minutt sidan
Tatt med hvitt pulver 1 minutt sidan
Kvinne siktet for drap 1 minutt sidan
Skaterne fylte to busser 1 minutt sidan
eldre
(500) Adresseavisen
Del
Rediger
Norsk kvinne anmeldte serievoldtekter 32 minutt sidan
Stor interesse for Dahlslett 36 minutt sidan
Kjørte på 12-åring 54 minutt sidan
Medtatt norsk kvinne anmeldte serievoldtekter 1 time sidan
Willoch: - Må akseptere at overvåking rammer uskyldige 1 time sidan
OSSE: - Valget i Aserbajdsjan var udemokratisk 1 time sidan
- Julehandelen opp 5 prosent 1 time sidan
eldre
(30) Nyheter
Del
Rediger
Hva er mest populært? 1 sidan
NTP:- Dette er flaut 1 sidan
- Nytt hus i ren idyll 1 sidan
Ny plan for kommunens brygger 1 sidan
Kan tjene fett på rehabiliteringsrett 1 sidan
Ny plan for kommunens brygger 1 sidan
Farlige Frøken Olsen 1 sidan
eldre
(500) NRK - Siste nytt
Del
Rediger
Slått ned av pasient 47 minutt sidan
Tromsdalen dropper protest 49 minutt sidan
– Flyulykke kan skyldes syk pilot 51 minutt sidan
Mange unge har strikkedilla 53 minutt sidan
Holvik held fram utan Hauge 59 minutt sidan
Sparer ikke inn på julehandelen 1 time sidan
- De må ha brukt lang tid 1 time sidan
eldre
Ta ein tur
Om oss
Reglar for bruk
Personvern
Blogg
Jobbar
Småprogram
Sider
Inspirasjon
Conversations
Marknadsføring av småprogram
Utvikling av småprogram
Distribusjon av småprogram
Netvibes for føretak
Dashboard-guide
API
Utviklarar
Laboratorium
Omsetjarar
FAQ
Kontakt oss
Tenestestatus
RSS
Bruk Netvibes som startside
Wap iPhone Android iPad Facebook Twitter Flickr

VG
49-åring siktet for sex-overgrep mot flere eldre
Les hele saken | Vet du noe om dette? Kontakt oss
BIL & MOTOR
Disse 45 nye bilene bruker minst drivstoff
Her pågripes han for Malmö-skuddene

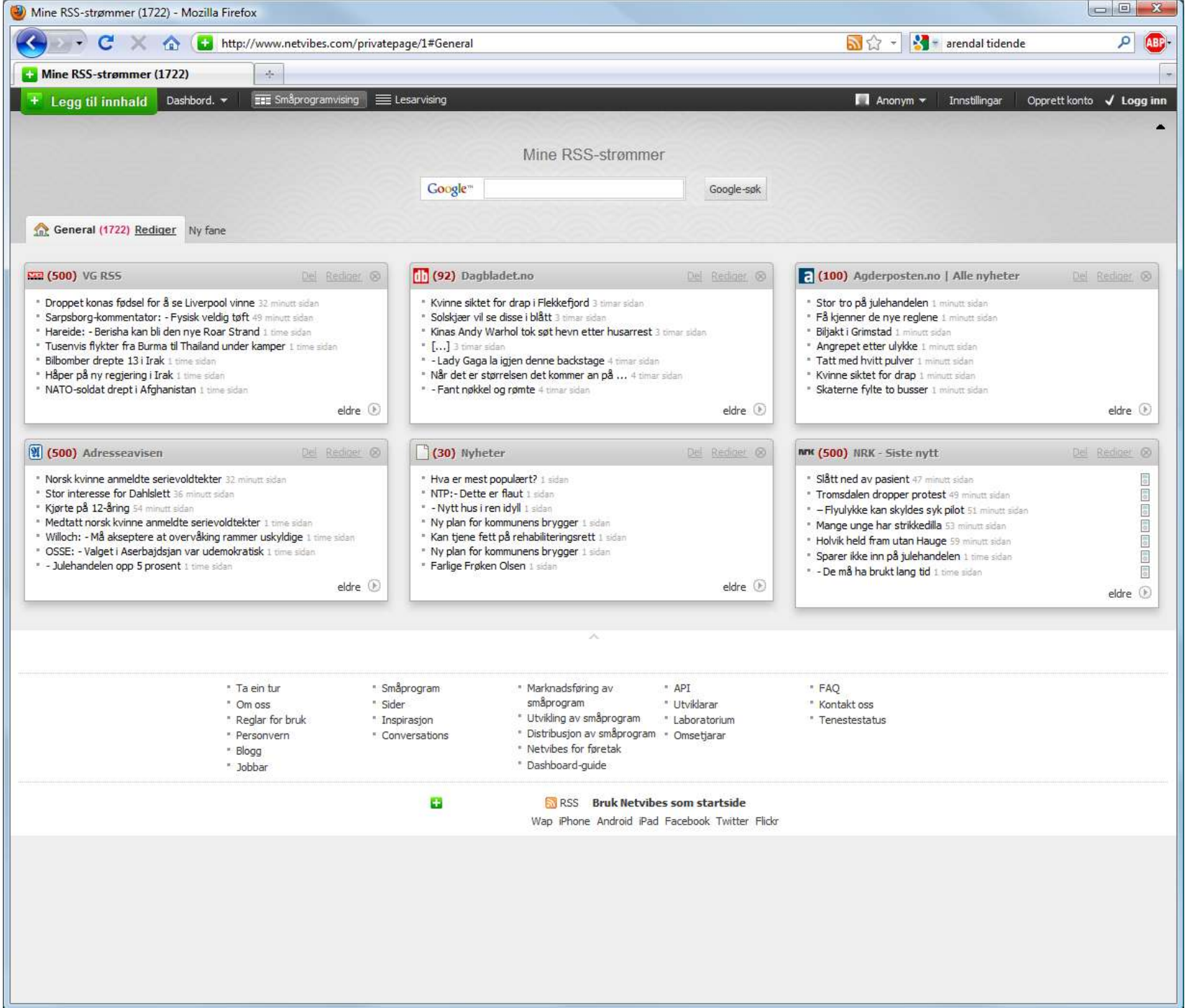

Aftenposten.no
Frykter sivilisasjonskrig
- De har hatt en dårlig dag
Du trenger ikke boersdingkort for å komme gjennom her

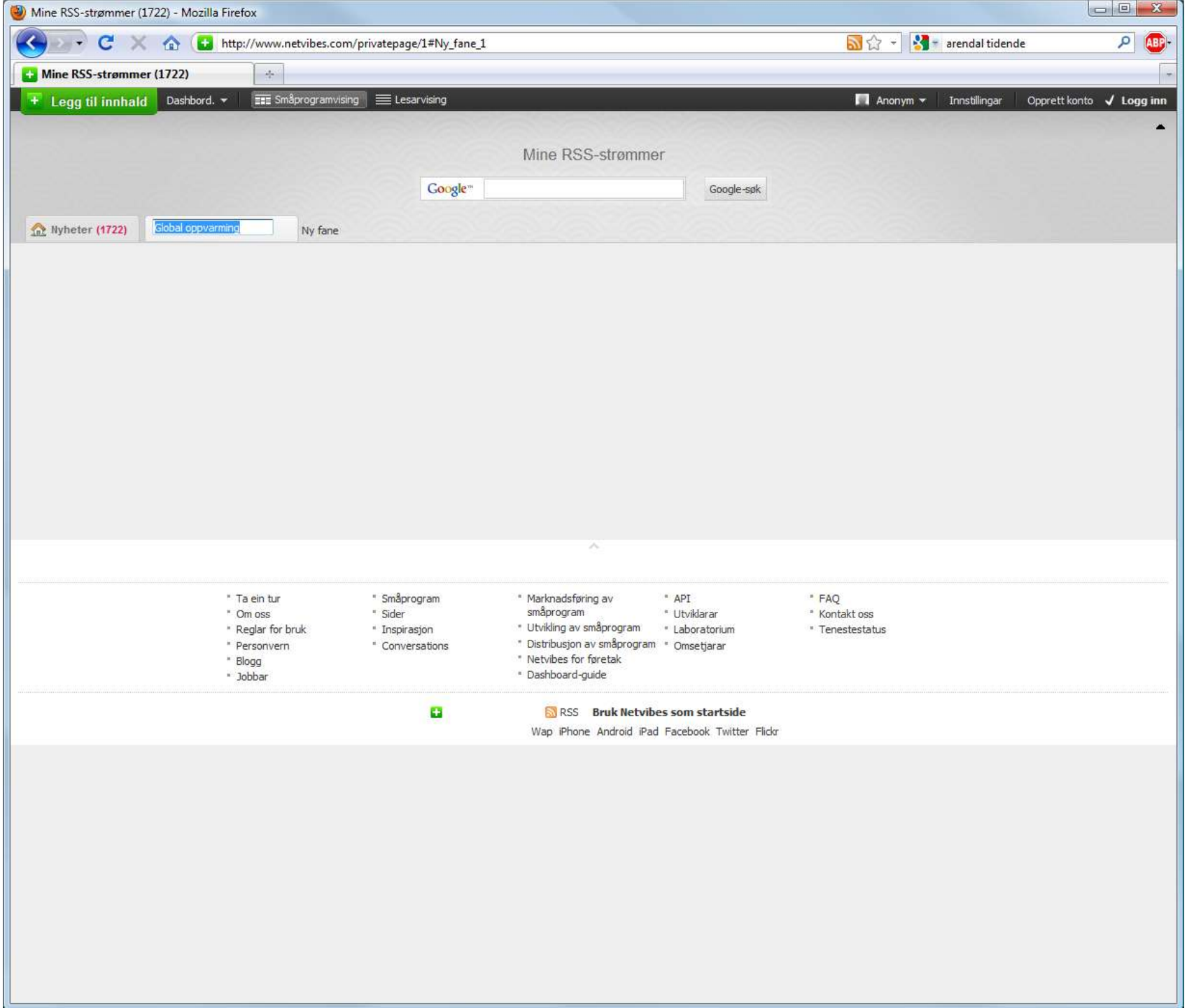

NRK
Sykehusansatt skadet etter slåsskamp med pasient
10.000 på flukt fra Burma
49-åring tatt for sex-overgrep mot flere eldre

adressa.no
En hyllest til Supermann

agderposten.no
Få kjenner de nye reglene
Kvinne siktet for drap
Skalarne fylte to busser

Arendals Tidende
Abonnér på Arendals Tidende!
Ingen store uhell på glatta
POLITI
Tyveri, narkotika og glatte veier
Skøytedag på Myra

Mine RSS-strømmer (1722) - Mozilla Firefox
http://www.netvibes.com/privatepage/1#General
arendal tidende
Mine RSS-strømmer (1722)
Legg til innhald
Dashbord.
Småprogramvising
Lesarvising
Anonym
Innstillingar
Opprett konto
Logg inn
Mine RSS-strømmer
Google
Google-søk
General (1722) Rediger
Ny fane
(500) VG RSS
Del
Rediger
Droppet konas fødsel for å se Liverpool vinne 32 minutt sidan
Sarpsborg-kommentator: - Fysisk veldig tøft 49 minutt sidan
Hareide: - Berisha kan bli den nye Roar Strand 1 time sidan
Tusenvis flykter fra Burma til Thailand under kamper 1 time sidan
Bilbomber drepte 13 i Irak 1 time sidan
Håper på ny regjering i Irak 1 time sidan
NATO-soldat drept i Afghanistan 1 time sidan
eldre
(92) Dagbladet.no
Del
Rediger
Kvinne siktet for drap i Flekkefjord 3 timar sidan
Solskjær vil se disse i blått 3 timar sidan
Kinas Andy Warhol tok søt hevn etter husarrest 3 timar sidan
[...] 3 timar sidan
- Lady Gaga la igjen denne backstage 4 timar sidan
Når det er størrelsen det kommer an på ... 4 timar sidan
- Fant nøkkel og rømte 4 timar sidan
eldre
(100) Agderposten.no | Alle nyheter
Del
Rediger
Stor tro på julehandelen 1 minutt sidan
Få kjenner de nye reglene 1 minutt sidan
Biljakt i Grimstad 1 minutt sidan
Angrepet etter ulykke 1 minutt sidan
Tatt med hvitt pulver 1 minutt sidan
Kvinne siktet for drap 1 minutt sidan
Skaterne fylte to busser 1 minutt sidan
eldre
(500) Adresseavisen
Del
Rediger
Norsk kvinne anmeldte serievoldtekter 32 minutt sidan
Stor interesse for Dahlslett 36 minutt sidan
Kjørte på 12-åring 54 minutt sidan
Medtatt norsk kvinne anmeldte serievoldtekter 1 time sidan
Willoch: - Må akseptere at overvåking rammer uskyldige 1 time sidan
OSSE: - Valget i Aserbajdsjan var udemokratisk 1 time sidan
- Julehandelen opp 5 prosent 1 time sidan
eldre
(30) Nyheter
Del
Rediger
Hva er mest populært? 1 sidan
NTP:- Dette er flaut 1 sidan
- Nytt hus i ren idyll 1 sidan
Ny plan for kommunens brygger 1 sidan
Kan tjene fett på rehabiliteringsrett 1 sidan
Ny plan for kommunens brygger 1 sidan
Farlige Frøken Olsen 1 sidan
eldre
(500) NRK - Siste nytt
Del
Rediger
Slått ned av pasient 47 minutt sidan
Tromsdalen dropper protest 49 minutt sidan
– Flyulykke kan skyldes syk pilot 51 minutt sidan
Mange unge har strikkedilla 53 minutt sidan
Holvik held fram utan Hauge 59 minutt sidan
Sparer ikke inn på julehandelen 1 time sidan
- De må ha brukt lang tid 1 time sidan
eldre
Ta ein tur
Om oss
Reglar for bruk
Personvern
Blogg
Jobbar
Småprogram
Sider
Inspirasjon
Conversations
Marknadsføring av småprogram
Utvikling av småprogram
Distribusjon av småprogram
Netvibes for føretak
Dashboard-guide
API
Utviklarar
Laboratorium
Omsetjarar
FAQ
Kontakt oss
Tenestestatus
RSS
Bruk Netvibes som startside
Wap iPhone Android iPad Facebook Twitter Flickr

Mine RSS-strømmer (1722) - Mozilla Firefox
http://www.netvibes.com/privatepage/1#Ny_fane_1
arendal tidende
Mine RSS-strømmer (1722)
Legg til innhald
Dashbord.
Småprogramvising
Lesarvising
Anonym
Innstillingar
Opprett konto
Logg inn
Mine RSS-strømmer
Google
Google-søk
Nyheter (1722)
Global oppvarming
Ny fane
Ta ein tur
Om oss
Reglar for bruk
Personvern
Blogg
Jobbar
Småprogram
Sider
Inspirasjon
Conversations
Marknadsføring av småprogram
Utvikling av småprogram
Distribusjon av småprogram
Netvibes for føretak
Dashboard-guide
API
Utviklarar
Laboratorium
Omsetjarar
FAQ
Kontakt oss
Tenestestatus
RSS
Bruk Netvibes som startside
Wap iPhone Android iPad Facebook Twitter Flickr

CICERO Senter for klimaforskning - Mozilla Firefox

http://cicero.uio.no/home/

CICERO Senter for klimaforskning

CICERO
Senter for klimaforskning

TEMA: Klimaendringer >

TEMA: Konsekvenser >

TEMA: Tiltak >

Søk i CICERO: Søk

Flere søkevalg >>

Du er her: Hjem

- HJEM
- OM CICERO
- FORSKNING
- FORMIDLING
- KONTAKT

English >>

UTVALGTE TEMA

Klimaforskning
FNs klimapanel (IPCC)
Hvem kan jeg stole på?
Fakta om klima

Klimasystemet
Klima
Global oppvarming
Drivhuseffekten
Klimaendringer
Klimagasser
Myter om klima

Konsekvenser og tilpasning
Ekstremvær
Flom
Havnivåstigning
Tørke
Norge
Tilpasning

Klimapolitikk
Klimakonvensjonen
Kyoto-protokollen
Klimaforhandlinger
Klimagassutslipp
Kvotehandel
Kyoto-mekanismene

Energi og teknologi
Gasskraftverk
CO_2-håndtering
Fornybar energi
Solenergi
Vindmøller
Hydrogen
Energisparing

Tjenester fra CICERO
Spør en klimaforsker
Magasinet Klima
Klimanytt på e-post
Faktaark om klima
Klimakalender
CICERO på Twitter
Klimakalkulator

Om CICERO
Ansatte
Forskning
Rapporter
Informasjon
Ledige stillinger

Mindre vind

Studier tyder på at vindstyrken over land har avtatt siden 1979. En betydelig del kan komme av at endret overflate, særlig vegetasjonsendringer, bremser vinden.
Les mer >>

Grønt og gåtefullt

At skog tar opp CO_2, lærer vi allereie på barneskulen. Men fotosyntesen er framleis ei gåte for forskarane. (28/10/10)

Klima

Les siste nummer av magasinet Klima

Gratis abonnement

Utvalgte artikler:

Leder: Med tvilen som salgsvare

Flom eller tørke i Himalaya

Fleksible bønder i Himalaya

Flere artikler

Klimakalender

Bioenergidagene 2010
08.11.2010 - 09.11.2010
Gardermoen

Climate Adaptation in the Nordic Countries: Science, Practice, Policy
08.11.2010 - 10.11.2010
Stockholm

Zero emission conference 2010
22.11.2010 - 23.11.2010 Oslo

Flere klimakonferanser

Spør en forsker

Rosa skyer og forurensing

CO2-utslipp i Norge og India

Oversvømmelse og regn i Bergen

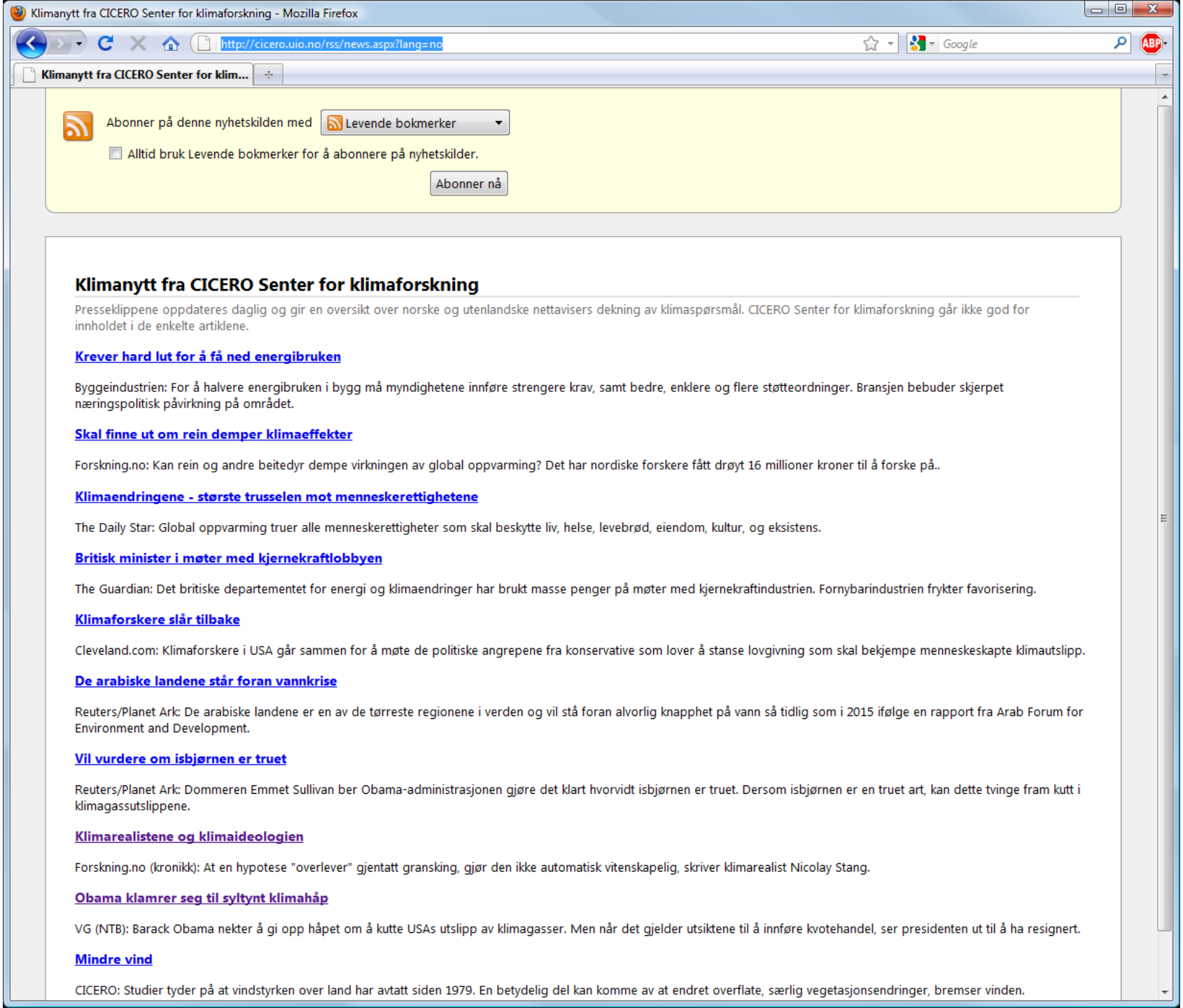
Flere spørsmål og svar

Presseklipp

Krever hard lut for å få ned energibruken [Byggeindustrien]

Skal finne ut om rein demper klimaeffekter [Forskning.no]

Klimaendringene - største trusselen mot

Klimanytt fra CICERO Senter for klimaforskning

Presseklippene oppdateres daglig og gir en oversikt over norske og utenlandske nettavisers dekning av klimaspørsmål. CICERO Senter for klimaforskning går ikke god for innholdet i de enkelte artiklene.

Krever hard lut for å få ned energibruken

Byggeindustrien: For å halvere energibruken i bygg må myndighetene innføre strengere krav, samt bedre, enklere og flere støtteordninger. Bransjen bebuder skjerpet næringspolitisk påvirkning på området.

Skal finne ut om rein demper klimaeffekter

Forskning.no: Kan rein og andre beitedyr dempe virkningen av global oppvarming? Det har nordiske forskere fått drøyt 16 millioner kroner til å forske på..

Klimaendringene - største trusselen mot menneskerettighetene

The Daily Star: Global oppvarming truer alle menneskerettigheter som skal beskytte liv, helse, levebrød, eiendom, kultur, og eksistens.

Britisk minister i møter med kjernekraftlobbyen

The Guardian: Det britiske departementet for energi og klimaendringer har brukt masse penger på møter med kjernekraftindustrien. Fornybarindustrien frykter favorisering.

Klimaforskere slår tilbake

Cleveland.com: Klimaforskere i USA går sammen for å møte de politiske angrepene fra konservative som lover å stanse lovgivning som skal bekjempe menneskeskapte klimautslipp.

De arabiske landene står foran vannkrise

Reuters/Planet Ark: De arabiske landene er en av de tørreste regionene i verden og vil stå foran alvorlig knapphet på vann så tidlig som i 2015 ifølge en rapport fra Arab Forum for Environment and Development.

Vil vurdere om isbjørnen er truet

Reuters/Planet Ark: Dommeren Emmet Sullivan ber Obama-administrasjonen gjøre det klart hvorvidt isbjørnen er truet. Dersom isbjørnen er en truet art, kan dette tvinge fram kutt i klimagassutslippene.

Klimarealistene og klimaideologien

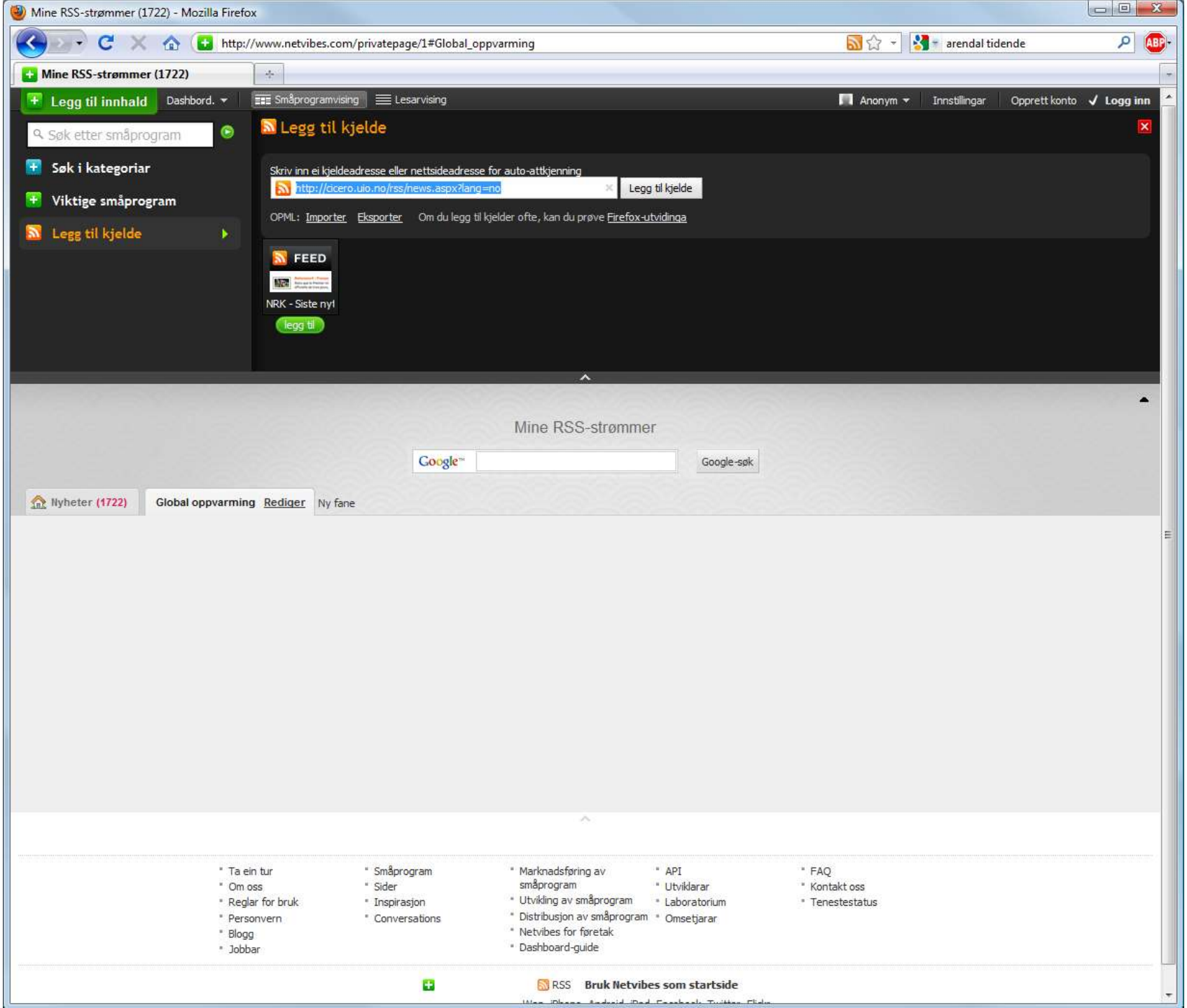
Forskning.no (kronikk): At en hypotese "overlever" gjentatt gransking, gjør den ikke automatisk vitenskapelig, skriver klimarealist Nicolay Stang.

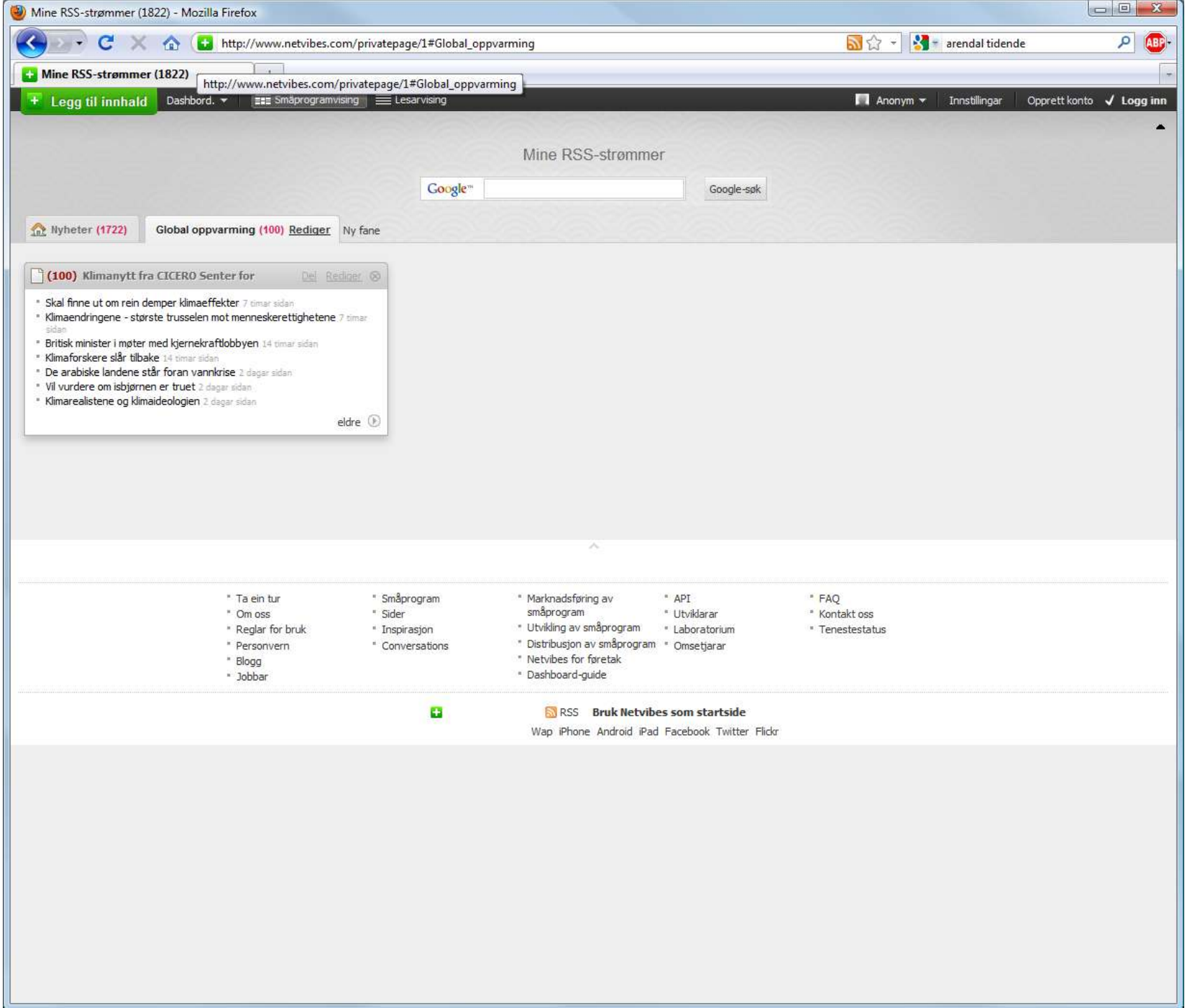
Obama klamrer seg til syltynt klimahåp

VG (NTB): Barack Obama nekter å gi opp håpet om å kutte USAs utslipp av klimagasser. Men når det gjelder utsiktene til å innføre kvotehandel, ser presidenten ut til å ha resignert.

Mindre vind

CICERO: Studier tyder på at vindstyrken over land har avtatt siden 1979. En betydelig del kan komme av at endret overflate, særlig vegetasjonsendringer, bremser vinden.

Mine RSS-strømmer (1722) - Mozilla Firefox
http://www.netvibes.com/privatepage/1#Global_oppvarming
arendal tidende
Mine RSS-strømmer (1722)
Legg til innhald
Dashbord.
Småprogramvising
Lesarvising
Anonym
Innstillingar
Opprett konto
Logg inn
Søk etter småprogram
Søk i kategoriar
Viktige småprogram
Legg til kjelde
Legg til kjelde
Skriv inn ei kjeldeadresse eller nettsideadresse for auto-attkjenning
http://cicero.uio.no/rss/news.aspx?lang=no
Legg til kjelde
OPML: Importer Eksporter Om du legg til kjelder ofte, kan du prøve Firefox-utvidinga
FEED
NRK - Siste nytt
legg til
Mine RSS-strømmer
Google
Google-søk
Nyheter (1722)
Global oppvarming
Rediger
Ny fane
Ta ein tur
Om oss
Reglar for bruk
Personvern
Blogg
Jobbar
Småprogram
Sider
Inspirasjon
Conversations
Marknadsføring av småprogram
Utvikling av småprogram
Distribusjon av småprogram
Netvibes for føretak
Dashboard-guide
API
Utviklarar
Laboratorium
Omsetjarar
FAQ
Kontakt oss
Tenestestatus
RSS
Bruk Netvibes som startside

Mine RSS-strømmer (1822) - Mozilla Firefox
http://www.netvibes.com/privatepage/1#Global_oppvarming
arendal tidende
Mine RSS-strømmer (1822)
http://www.netvibes.com/privatepage/1#Global_oppvarming
Legg til innhald
Dashbord.
Småprogramvising
Lesarvising
Anonym
Innstillingar
Opprett konto
Logg inn
Mine RSS-strømmer
Google
Google-søk
Nyheter (1722)
Global oppvarming (100) Rediger
Ny fane
(100) Klimanytt fra CICERO Senter for
Del
Rediger
Skal finne ut om rein demper klimaeffekter 7 timar sidan
Klimaendringene - største trusselen mot menneskerettighetene 7 timar sidan
Britisk minister i møter med kjernekraftlobbyen 14 timar sidan
Klimaforskere slår tilbake 14 timar sidan
De arabiske landene står foran vannkrise 2 dagar sidan
Vil vurdere om isbjørnen er truet 2 dagar sidan
Klimarealistene og klimaideologien 2 dagar sidan
eldre
Ta ein tur
Om oss
Reglar for bruk
Personvern
Blogg
Jobbar
Småprogram
Sider
Inspirasjon
Conversations
Marknadsføring av småprogram
Utvikling av småprogram
Distribusjon av småprogram
Netvibes for føretak
Dashboard-guide
API
Utviklarar
Laboratorium
Omsetjarar
FAQ
Kontakt oss
Tenestestatus
RSS
Bruk Netvibes som startside
Wap iPhone Android iPad Facebook Twitter Flickr

forskning.no > Klima - Mozilla Firefox

http://www.forskning.no/miljo/klima

forskning.no > Klima

forskning.no 08. november 2010

abonner på vårt nyhetsbrev | om forskning.no
annonser på forskning.no | kontakt oss
English | RSS Feeds
Sidekart, temaer

Hovedkategorier kultur samfunn helse jord og skog miljø teknologi hav og fiske næringsliv naturvitenskap
Finn fram bakgrunn debatt forskeren forteller kommentar multimedia nytt fra akademia kalender blogg

Klima

Mandag 08. november 2010

Skal finne ut om rein demper klimaeffekter

Kan rein og andre beitedyr dempe virkningen av global oppvarming? Det har nordiske forskere fått drøyt 16 millioner kroner til å forske på.

Fredag 05. november 2010

Klimarealistene og klimaideologien

Falsifiserte teorier kan opprettholdes med ad hoc-hypoteser i det uendelige, men ikke uten at deres vitenskapelighet svekkes, skriver Nicolay Stang i denne kronikken.

Onsdag 03. november 2010

Hvorfor så skjev fremstilling av klimaforskningen?

Det er en uheldig prioritering som foretas i dagspressen, når den ikke velger å gå i dypden på klimaproblematikken. Dette kan være et demokratisk problem, skriver Rasmus Benestad i denne kronikken.

Onsdag 27. oktober 2010

Klimarealistene og vitenskapelig metode

Organisasjonen Klimarealistene baserer seg på data som ikke er publisert i vitenskapelige tidsskrift, i tillegg til løse utsagn og feiltolkninger, skriver Gisle Nondal i dette innlegget.

Tirsdag 26. oktober 2010

Skal bli bedre på klimavarsling i polare strøk

Over hundre forskere som er eksperter på polarklima, samles denne uken i Bergen for å finne fram til bedre systemer for overvåking av Arktis og Antarktis.

Søndag 24. oktober 2010

Nytt klima i Arktis

Over hele Arktis er det nå tegn til at klimaet er i ferd med å endre seg, ifølge amerikanske forskere. De mener det er lite trolig at utviklingen vil snu.

Fredag 22. oktober 2010

Soppsesongen forskjøvet

De siste 60 årene er sesongen for enkelte sopparter forskjøvet med opptil halvannen måned. Klimaendringer får skylden.

Temaer
- Sidekart, temaer

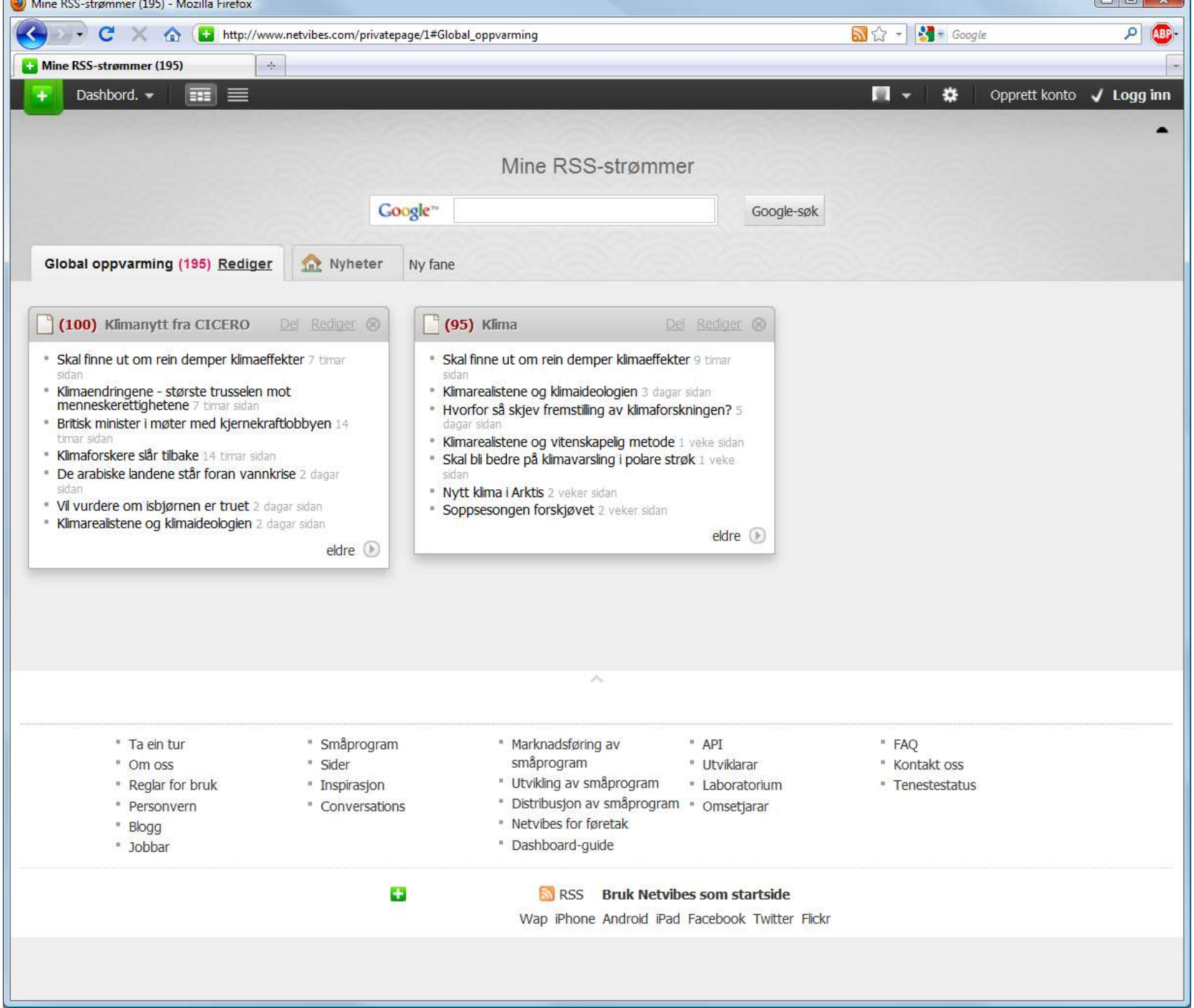
Kultur
- Mer lykke å hente
- Å gjøre Beyoncé
- Det kompliserte TV-kjønnet
- Flinkere elever med drama i skolen
- Ga stemme til kvinneerfaringer

Samfunn
- Kreativ CV får tommelen ned
- Mer lykke å hente
- Grenselinjen gir ny Svalbard-aksept
- Det kompliserte TV-kjønnet
- Elever lærer best av god, gammeldags undervisning

Helse
- Kunstig øye
- Blått lys forsterker følelser
- Alkohol gir størst problemer
- Mener Norge trenger kornløft
- Rydder i legemiddeljungel

Jord og skog
- Mener Norge trenger kornløft
- Økologiske grønnsaker er ikke sunnere
- Såre tegn på dårlig velferd
- DNA-kartlegging skal gi danske supersvin
- Måler smerte hos sau

Søk etter miljøsertifiserte bedrifter og produkter
SØK
Søket er levert av www.miljoindex.no

Mine RSS-strømmer (195) - Mozilla Firefox
http://www.netvibes.com/privatepage/1#Global_oppvarming
Google
Mine RSS-strømmer (195)
Dashbord.
Opprett konto
Logg inn
Mine RSS-strømmer
Google™
Google-søk
Global oppvarming (195) Rediger
Nyheter
Ny fane
(100) Klimanytt fra CICERO
Del
Rediger
Skal finne ut om rein demper klimaeffekter 7 timar sidan
Klimaendringene - største trusselen mot menneskerettighetene 7 timar sidan
Britisk minister i møter med kjernekraftlobbyen 14 timar sidan
Klimaforskere slår tilbake 14 timar sidan
De arabiske landene står foran vannkrise 2 dagar sidan
Vil vurdere om isbjørnen er truet 2 dagar sidan
Klimarealistene og klimaideologien 2 dagar sidan
eldre
(95) Klima
Del
Rediger
Skal finne ut om rein demper klimaeffekter 9 timar sidan
Klimarealistene og klimaideologien 3 dagar sidan
Hvorfor så skjev fremstilling av klimaforskningen? 5 dagar sidan
Klimarealistene og vitenskapelig metode 1 veke sidan
Skal bli bedre på klimavarsling i polare strøk 1 veke sidan
Nytt klima i Arktis 2 veker sidan
Soppsesongen forskjøvet 2 veker sidan
eldre
Ta ein tur
Om oss
Reglar for bruk
Personvern
Blogg
Jobbar
Småprogram
Sider
Inspirasjon
Conversations
Marknadsføring av småprogram
Utvikling av småprogram
Distribusjon av småprogram
Netvibes for føretak
Dashboard-guide
API
Utviklarar
Laboratorium
Omsetjarar
FAQ
Kontakt oss
Tenestestatus
RSS
Bruk Netvibes som startside
Wap iPhone Android iPad Facebook Twitter Flickr

klimaendringer – Google-nyheter - Mozilla Firefox

http://news.google.no/news/search?pz=1&cf=all&ned=no_no&hl=no&q=klimaendringer

klimaendringer – Google-nyheter

Nett Bilder Kart **Nyheter** Oversetter Blogger Gmail mer ▾ Innstillinger ▾ | Logg inn

Google nyheter Norge

klimaendringer Søk i nyheter

Avansert nyhetssøk

Nyheter Resultater **1–10** av ca. **97** for **klimaendringer**. (**0,04** sekunder)

Innhold
Bilder

Siste nyheter
Siste time
Siste døgn
Siste uke
Siste måned
Arkiver

Etter relevans
Etter dato

Skal finne ut om rein demper **klimaendringer**
Aftenbladet.no - 7. nov. 2010
At det kommer skog i nye områder er med på å forsterke virkningene av **klimaendringene**, forteller professor Lauri Oksanen ved Høgskolen i Finnmark. ...

Ny rødliste for arter
Adresseavisen - 3 timer siden
De viktigste årsakene er **klimaendringer**, ødeleggelse av leveområder, forurensninger, fremmede arter og overbeskatning. Artene er avgjørende for at verdens ...

Vi må få fram vår beste viten
Bergens Tidende - 3. nov. 2010
Professor Ole Henrik Ellestad fikk komme med bastante påstander om at menneskeskapte **klimaendringer** er oppspinn uten at noen klimaforskere slapp til for å ...

Færre er bekymret for **klimaendringer**
Aftenbladet.no - 14. okt. 2010
Færre tror også at **klimaendringene** er menneskeskapt. Flere nordmenn enn før tror **klimaendringene** skyldes naturlige faktorer og ikke menneskeskapt aktivitet ...

Avviser menneskeskapte **klimaendringer**
Aftenposten - 26. okt. 2010
Det kan ikke pr. idag sies med sikkerhet at **klimaendringene** er menneskeskapte,selv om folk innen den mindre seriøse klima-forskingen prøver å innbille oss ...

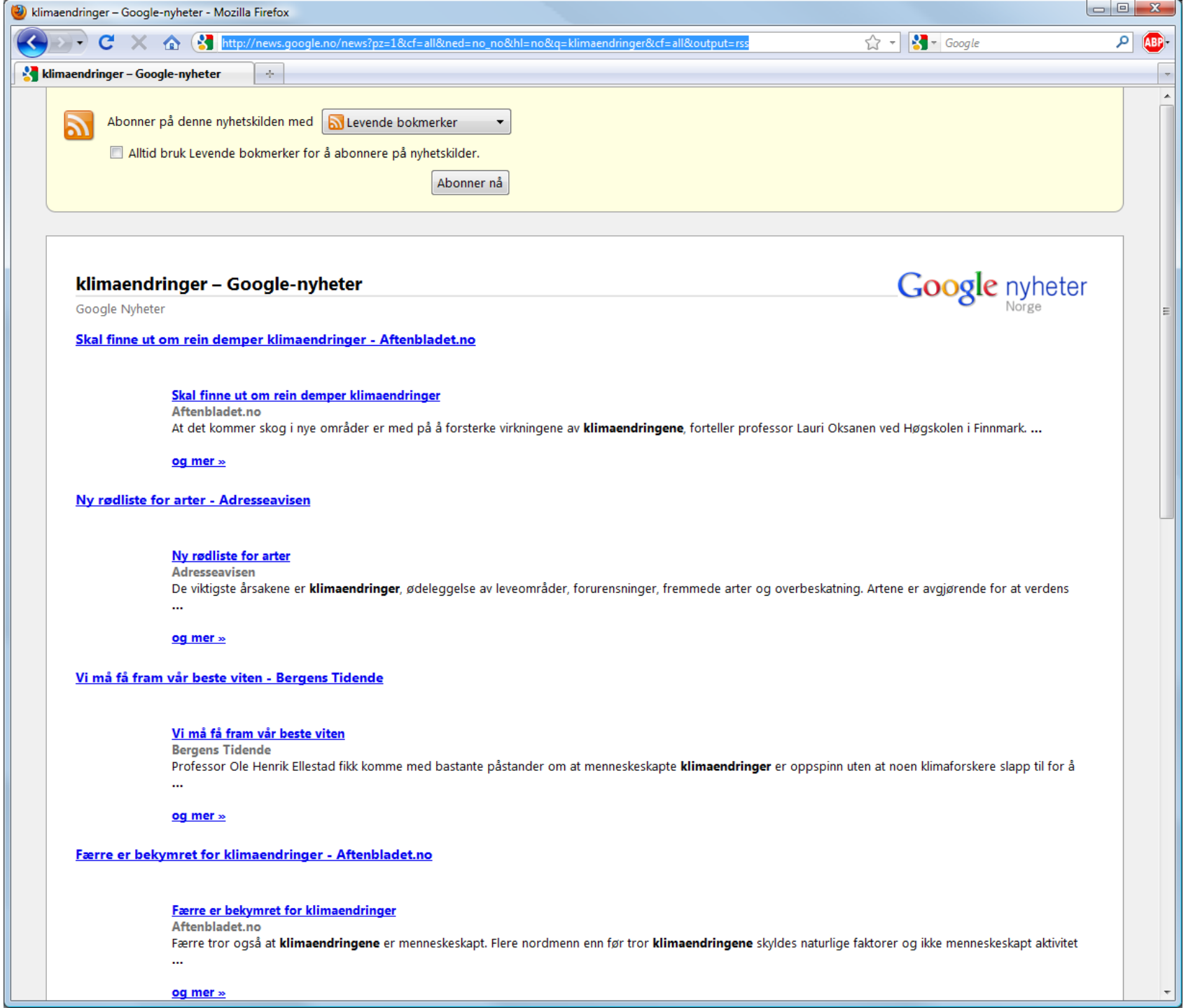
Færre er bekymret for **klimaendringer**
forskning.no - 18. okt. 2010
Stadig færre av oss er bekymret for **klimaendringer** og enda færre tror at de er menneskeskapte. 59 prosent tror nå at klimaproblemet er menneskeskapt, ...

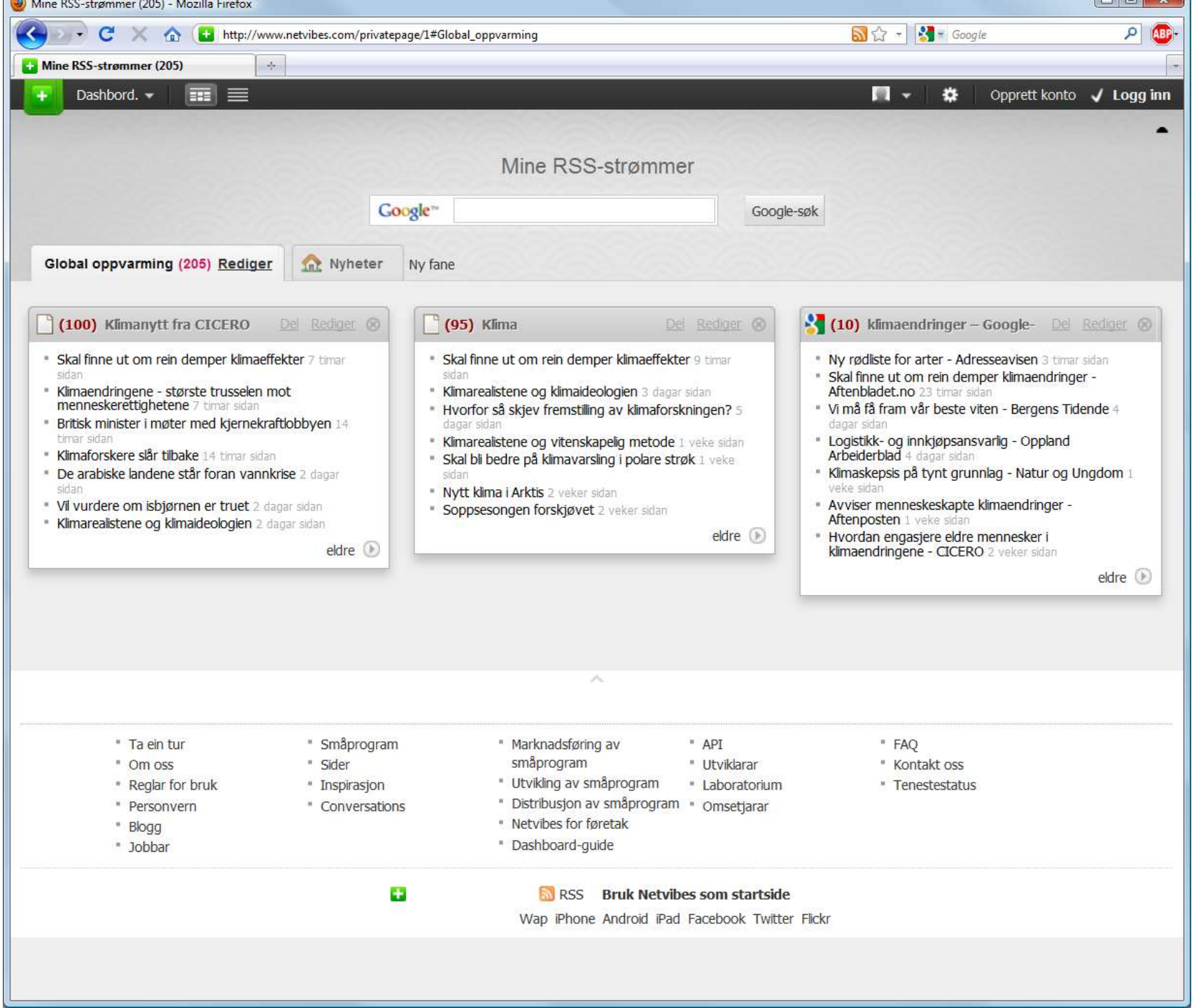

Natur og Ungdom

Klimaskepsis på tynt grunnlag
Natur og Ungdom - 27. okt. 2010
Flere meningsmålinger har den siste tiden vist en økende skepsis blant folk om **klimaendringene** er menneskeskapte. Organisasjonen Klimarealistene er blant ...
Klimarealistene og vitenskapelig metode forskning.no
alle 2 nyhetsartikler » Send som e-post

Logistikk- og innkjøpsansvarlig
Oppland Arbeiderblad - 3. nov. 2010
Menneskeskapte **klimaendringer** har satt fokus på verdens energibruk. Det internasjonale samfunnet har høye mål for utbygging av fornybar energi. ...

Norge minst sårbar for **klimaendringer**
Dagbladet.no - 21. okt. 2010

klimaendringer – Google-nyheter - Mozilla Firefox
http://news.google.no/news?pz=1&cf=all&ned=no_no&hl=no&q=klimaendringer&cf=all&output=rss
Google
klimaendringer – Google-nyheter
Abonner på denne nyhetskilden med
Levende bokmerker
Alltid bruk Levende bokmerker for å abonnere på nyhetskilder.
Abonner nå
klimaendringer – Google-nyheter
Google Nyheter
Google nyheter
Norge
Skal finne ut om rein demper klimaendringer - Aftenbladet.no
Skal finne ut om rein demper klimaendringer
Aftenbladet.no
At det kommer skog i nye områder er med på å forsterke virkningene av klimaendringene, forteller professor Lauri Oksanen ved Høgskolen i Finnmark. ...
og mer »
Ny rødliste for arter - Adresseavisen
Ny rødliste for arter
Adresseavisen
De viktigste årsakene er klimaendringer, ødeleggelse av leveområder, forurensninger, fremmede arter og overbeskatning. Artene er avgjørende for at verdens ...
og mer »
Vi må få fram vår beste viten - Bergens Tidende
Vi må få fram vår beste viten
Bergens Tidende
Professor Ole Henrik Ellestad fikk komme med bastante påstander om at menneskeskapte klimaendringer er oppspinn uten at noen klimaforskere slapp til for å ...
og mer »
Færre er bekymret for klimaendringer - Aftenbladet.no
Færre er bekymret for klimaendringer
Aftenbladet.no
Færre tror også at klimaendringene er menneskeskapt. Flere nordmenn enn før tror klimaendringene skyldes naturlige faktorer og ikke menneskeskapt aktivitet ...
og mer »

Mine RSS-strømmer (205) - Mozilla Firefox
http://www.netvibes.com/privatepage/1#Global_oppvarming
Google
Mine RSS-strømmer (205)
Dashbord.
Opprett konto
Logg inn
Mine RSS-strømmer
Google™
Google-søk
Global oppvarming (205) Rediger
Nyheter
Ny fane
(100) Klimanytt fra CICERO Del Rediger
Skal finne ut om rein demper klimaeffekter 7 timar sidan
Klimaendringene - største trusselen mot menneskerettighetene 7 timar sidan
Britisk minister i møter med kjernekraftlobbyen 14 timar sidan
Klimaforskere slår tilbake 14 timar sidan
De arabiske landene står foran vannkrise 2 dagar sidan
Vil vurdere om isbjørnen er truet 2 dagar sidan
Klimarealistene og klimaideologien 2 dagar sidan
eldre
(95) Klima Del Rediger
Skal finne ut om rein demper klimaeffekter 9 timar sidan
Klimarealistene og klimaideologien 3 dagar sidan
Hvorfor så skjev fremstilling av klimaforskningen? 5 dagar sidan
Klimarealistene og vitenskapelig metode 1 veke sidan
Skal bli bedre på klimavarsling i polare strøk 1 veke sidan
Nytt klima i Arktis 2 veker sidan
Soppsesongen forskjøvet 2 veker sidan
eldre
(10) klimaendringer – Google- Del Rediger
Ny rødliste for arter - Adresseavisen 3 timar sidan
Skal finne ut om rein demper klimaendringer - Aftenbladet.no 23 timar sidan
Vi må få fram vår beste viten - Bergens Tidende 4 dagar sidan
Logistikk- og innkjøpsansvarlig - Oppland Arbeiderblad 4 dagar sidan
Klimaskepsis på tynt grunnlag - Natur og Ungdom 1 veke sidan
Avviser menneskeskapte klimaendringer - Aftenposten 1 veke sidan
Hvordan engasjere eldre mennesker i klimaendringene - CICERO 2 veker sidan
eldre
Ta ein tur
Om oss
Reglar for bruk
Personvern
Blogg
Jobbar
Småprogram
Sider
Inspirasjon
Conversations
Marknadsføring av småprogram
Utvikling av småprogram
Distribusjon av småprogram
Netvibes for føretak
Dashboard-guide
API
Utviklarar
Laboratorium
Omsetjarar
FAQ
Kontakt oss
Tenestestatus
RSS
Bruk Netvibes som startside
Wap iPhone Android iPad Facebook Twitter Flickr

Tema:

Global oppvarming

Oppdrag:

Elevrepresentanter til FNs klimakonferanse

- Hva: Rollespill om klima
- Fag: Natur- og/eller samfunnsfag
- Trinn: Ungdomstrinn og Vg1
- Omfang: 5–6 skoletimer
- Lærerforberedelse: Ca. 2 timer

Klimatoppmøte i skolen

MILJOLARE.NO

Et rollespill om klima for ungdomstrinnet og Vg1

Under FNs klimatoppmøte i Mexico i desember 2010 skal verdens statsledere møtes for å finne en felles løsning på klimautfordringen. København-toppmøtet i 2009 gav ingen bindene avtale, og nå haster det som aldri før å få på plass en avtale.

Teknologirådet har i samarbeid med Naturfagsenteret og Miljølære utviklet undervisningsopplegget Klimatoppmøte i skolen med støtte fra Klimaløftet. Elevene går inn i roller som land og organisasjoner som forhandler om en ny klimaavtale. Nytt i år er en valgfri modul om usikkerhet om klimakunnskap der elevene lærer om risikohåndtering og kildekritikk.

Etter rollespillet får elevene en videohilsen fra miljøvernminister Erik Solheim. Elevene skal så lage sitt råd om hva de syns Norge skal stå for i forhandlingene. Klassene som registrer resultatet sitt er med i trekningen om å få besøk av tidligere Natur og ungdom-leder Bård Lahn som deltar på møtet i Mexico på vegne av Naturvernforbundet.

Klimatoppmøte i skolen bidrar til å oppfylle kompetansemål i naturfag og samfunnsfag på ungdomstrinnet og videregående. Opplegget er forklart steg for steg i læreveiledningen og kan gjennomføres på rundt 5 skoletimer.

Klimatoppmøte i skolen er laget av Teknologirådet, i samarbeid med Nettverk for miljølære og med støtte fra Klimaløftet.

Nettstedet er en del av miljolare.no Kontakt oss

KLIMALØFTET

Teknologirådet

MILJOLARE.NO

Læreplan i samfunnsfag

Etter Vg1/Vg2 i vidaregåande opplæring

- Politikk og demokrati
  - gjere greie for korleis ein sjølv kan vere med i og påverke det politiske systemet og diskutere kva som kan truge demokratiet

- Internasjonale forhold
  - definere omgrepet makt og gje døme på korleis makt blir brukt i verdssamfunnet
  - forklare omgrepet globalisering og vurdere ulike konsekvensar av globalisering
  - gje døme på internasjonalt samarbeid og beskrive Noreg som internasjonal aktør
  - bruke digitale verktøy til å finne døme på ulike typar konfliktar i verda og presentere ein aktuell internasjonal konflikt og forslag til å løyse konflikten
  - gjere greie for årsaker til at somme land er fattige og somme rike og drøfte tiltak for å redusere fattigdom i verda
  - diskutere samanhengen mellom økonomisk vekst, miljø og berekraftig utvikling

Læreplan i naturfag

Etter Vg1

Forskerspiren

- vurdere og argumentere for gyldighet og kvalitet av egne og andres observasjonsdata

Bærekraftig utvikling

- forklare hva som ligger i begrepene føre-var-prinsippet, usikker kunnskap og begrepet bærekraftig utvikling, og gi eksempler på dette
- vurdere miljøaspekter ved forbruksvalg og energibruk
- velge ut og beskrive noen globale interessekonflikter og vurdere hvilke følger disse konfliktene kan få for lokalbefolkning og for verdenssamfunnet
- gjøre greie for hvordan det internasjonale samfunnet arbeider med globale miljøutfordringer
- gi eksempler på naturforvaltning og endring av naturmiljøer som får konsekvenser for urfolk i Norge og i andre land

Stråling og radioaktivitet

- gjøre rede for noen mulige konsekvenser av økt drivhuseffekt, blant annet i arktiske områder, og hvilke tiltak som settes i verk internasjonalt for å redusere økningen i drivhuseffekten

KLIMATOPPMØTE I SKOLEN

Time

1 ABC om klima og klimaforhandlinger
Plenum: Dele inn i grupper, se presentasjon

2–3 Forberedelse til forhandlinger
Grupper: Løse oppgaver og forberede innlegg

4 Forhandling: Fordeling av byrde og teknologioverføring
Plenum: Debattere fire spørsmål

5 Forhandlingspause, stemmegivning og anbefaling
Gi klimaråd!
Grupper/plenum

ORGANISASJONER

Greenpeace

Oljeindustrien

Norge
USA
Kina
Maldivene
Brasil
Mosambik

FNs generalsekretær

Møteleder

UN Photo/Paulo Filgueiras

Ban Ki-moon

Lærer

Gjennomføring

Klima-ABC

Er du sikker?

Forberedelse

Forhandlinger

Pause og avstemming

Gi klimaråd!

Tilleggsspørsmål

Klima-ABC

I denne presentasjonen får delegatene informasjon om global oppvarming og internasjonale klimaforhandlinger. Presentasjonen inneholder også en instruks om hvordan resten av opplegget forløper.

Før presentasjonen vises skal klassen deles opp i grupper som representerer land og organisasjoner. Hvis klassen skal gjennomføre "Er du sikker?" skal de ikke deles i grupper før etter gjennomføring av denne tilleggsmodulen.

Block

iSpring 3 / 48 00:15 / 16:51

Presentasjonen finnes her uten lyd, men med manus under hvert bilde.

Gjennomføring

Klima-ABC

Er du sikker?

Forberedelse

Forhandlinger

Pause og avstemming

Gi klimaråd!

Tilleggsspørsmål

Er du sikker?

I denne valgfrie modulen lærer elevene mer om usikkerhet rundt klimakunnskap og kildekritikk. Modulen tar omtrent en skoletime og gjennomføres etter at klassen har sett introduksjons-

videoen til Klimatoppmøte i skolen, men før rollespillet starter. Elevene skal ikke opptre i rollene i denne modulen. Se egen lærerveiledning for detaljer.

Presentasjonen finnes her uten lyd, men med manus under hvert bilde.

Elevene ser filmen og løser tre oppgaver (som er utfyllende beskrevet i lærerveiledningen):

Oppgave 1. Er du sikker?

- Hva er vi sikker og usikker på i forhold til klimaendringene?
- Er alle i klassen overbevist om at klimaendringene er menneskeskapte? Ta gjerne en håndsopprekning til slutt.

Diskuter gjerne i grupper først, så felles oppsummering.

Oppgave 2. Hvem stoler du på?

Hvordan kan vi vite om informasjonen vi får om klima er pålitelig?

Elevene diskuterer i grupper før klassen lager en liste over ting som er lurt å tenke over før man tar informasjonen for god fisk.

Oppgave 3. Tar du risikoen?

1. Er det best å vente til vi har mer kunnskap før vi setter inn store ressurser på å redusere klimagassutslippene (tenk hvis vi setter inn støtet på feil sted)?
2. Eller er det bedre å bruke ressurser nå for å forsøke å unngå at jorda blir ulevelig for de som kommer i fremtiden (jo lengre vi venter, jo dyrere kommer tiltakene til å bli)?

Diskuter gjerne i grupper først, så felles oppsummering.

KINA

Hovedstad: Beijing
Språk: Kinesisk
Innbyggere: 1,3 milliarder (forventet levealder: 73 år)
BNP per person: $ 6000 (nr. 107 av 194 land)
Inntekter fra næring: 48,6 % industri, 40,1 % tjenester, 11,3 % landbruk

Verdt å få med seg om Kina:

- Overgangsland med verdens raskest voksende økonomi
- Kina er landet med størst utslipp i hele verden. Kina er også verdens mest folkerike land – derfor er utslipp per person relativt lave
- Er nr. 1 av 210 land i totale utslipp (slipper ut 6 103 493 tusen tonn CO_2 per år)
- Er nr. 96 av 210 land i utslipp pr. innbygger (4,6 tonn CO_2 per innbygger)
- Kina står for nesten halvparten av verdens kullproduksjon, og kull står for ¾ av landets energiproduksjon
- Kina har lenge vært en sinke i klimapolitikken. Kina har prioritert andre områder, som for eksempel å forsyne alle sine innbyggere med energi og å håndtere forurensing fra industri og biler på lokalt plan. Det siste året har Kina vist større interesse for å ta del i den internasjonale innsatsen for å løse klimautfordringene

Kilder: Globalis.no, cia.gov, wikimedia commons, UN Statistics Division, CDIAC/UN

Eksempler på navn i Kina:

- Bao Li
- Cong Zhang
- Chun Liu
- Ji Chen
- Jiao Yang
- Mei Huang
- Tei Meng

Forhandlingstips:
Kina har størst utslipp av alle land, men hvis man regner utslippene per innbygger kommer de helt ned på 96. plass (av 210 land). Kanskje skal en klimaavtale baseres på utslipp per person istedenfor per land?

Historisk har fattige land som Kina stått for en liten del av de totale klimagassutslippene. Det er industrilandene som har stått for mesteparten av utslippene som har ført til global oppvarming. Kanskje skal disse landene også ta det største ansvaret?

© Teknologirådet, Naturfagsenteret og Klimaløftet

FORBEREDELSE til klimatoppmøte

Løs oppgavene under som del av forberedelsene til klimatoppmøtet.

A. Velg et navn

På faktaarket finner du en oversikt over typiske navn fra ditt land. Alle medlemmene av delegasjonen må velge ett navn hver og bruke det under forhandlingene.

B. Forhandlinger

Dere skal forhandle om fire spørsmål på klimatoppmøtet. Ditt land må bestemme hvilket alternativ under hvert spørsmål dere vil stemme for og utvikle argumenter for deres valg. Dere finner lenker til mer informasjon på www.klimamøte.no.

1) **Industriland** bør, i følge FN, kutte utslippene sine med 25-40 % innen 2020 for å begrense temperaturøkningen til maks 2°C. Hvor mye syns dere industriland bør kutte innen 2020?

A. Industriland bør kutte mer enn 40 % av sine utslipp
B. Industriland bør kutte mellom 25-40 % av sine utslipp
C. Industriland bør kutte mindre enn 25 % av sine utslipp
D. Industriland bør ikke ha noe krav til utslippskutt

2) **Overgangsland** har langt lavere utslipp per innbygger enn industrilandene. Men siden landene er så store er likevel utslippene vesentlige og står for mye av veksten i de globale utslippene. Hvilke krav bør gjelde for disse landene?

A. Overgangsland bør kutte utslippene med samme prosentsats som i-land
B. Overgangsland bør ha grenser for utslipp på samme måte som i-land, men ikke like strengt
C. Overgangsland bør ikke ha noe krav før industrilandene har redusert sine utslipp vesentlig

3) **Utviklingsland** har lave utslipp av klimagasser. De fleste utviklingsland ønsker økt økonomisk vekst. Dette medfører bruk av energi, noe som ofte betyr økte utslipp. Hvordan bør disse landene delta?

A. Utviklingsland bør ha grenser for utslipp, men ikke like strenge krav som industri- og overgangsland
B. Utviklingsland bør ikke ha grenser for utslipp, men bør ha krav om å unngå at utslippene øker så raskt som forventet
C. Utviklingsland bør ikke ha grenser for utslipp. Innsats i disse landene må snarere stimuleres ved at andre land bidrar med penger og teknologi

4) **Teknologi** for å produsere fornybar energi eller rense utslipp fra industri er svært viktig for å kutte utslipp. Slik teknologi kalles ofte "grønn" teknologi og utvikles først og fremst i industriland. Fattige land har ofte ikke råd til å utvikle eller kjøpe teknologien som trengs for å kutte utslipp. Hvordan kan vi sørge for at fattige land får tilgang til grønn teknologi?

A. Alle land er selv ansvarlig for å skaffe grønn teknologi – det er derfor ikke behov for å inkludere dette i en klimaavtale
B. Industriland skal gjennom en klimaavtale forplikte seg til å dele og/eller finansiere grønn teknologi i overgangs- og utviklingsland
C. Industriland skal gjennom en klimaavtale forplikte seg til å dele og/eller finansiere grønn teknologi i utviklingsland

C. Lag en appell

Lag en appell på spørsmål 2. En appell er en kort tale der du forteller de andre medlemslandene hva som er viktig for ditt land/organisasjon. Appellen kan være på maks 2 minutter og må svare på:

- Hvilket av alternativene syns ditt land/organisasjon er det riktige?
- Hvorfor? Presenter tre argumenter for hvorfor andre land bør stemme på alternativet dere mener er riktig

© Teknologirådet, Naturfagsenteret og Klimaløftet

Gjennomføring

Klima-ABC

Er du sikker?

Forberedelse

Forhandlinger

Pause og avstemming

Gi klimaråd!

Tilleggsspørsmål

Relevante nettsider og kilder

Generel informasjon

Fakta om klima og klimaforhandlinger
http://www.miljostatus.no/Toppmeny/Om-Miljostatus/Klimahefte/

Fakta og oppgaver om klima
http://www.miljolare.no/aktiviteter/land/ressurs/lr19/?vis=ressurser

Internasjonale klimaforhandlinger:
www.cop15.no

CICERO Faktaark om klima:
http://www.cicero.uio.no/webnews/index.aspx?id=10989

Hva mener innbyggere i ulike land om klima?
http://www.nrk.no/nyheter/verden/1.6785950

Info om klima fra Bjerknessenteret:
http://www.bjerknes.uib.no/pages.asp?kat=124〈=1

Miljøstatus: Bakgrunnsinformasjon om klima:
http://www.miljostatus.no/Tema/Klima/

Klimagass-kalkulator:
http://www.carbonfootprintofnations.com/content.php?cID=82

Se vido om klima:
http://www.klimaskolen.no/

Maldivene

Landinfo for Maldivene:
http://www.globalis.no/Land/Maldivene

Et havland forsvinner:
http://www.nrk.no/vitenskap_og_teknologi/1.1853094

Klimatilpasning koster:
http://www.dagbladet.no/2009/10/01/nyheter/miljo/klimaendringer/utenriks/global_oppvarming/8370715/

Havet stiger
http://www.forskning.no/artikler/2009/september/228568

1,5-gradersmålet
http://www.abcnyheter.no/norge/100610/vi-drukner-verden-forstar

Landinfo om Brasil

http://www.globalis.no/Land/Brasil

Avskoging:
http://hvorhenderdet.nupi.no/Artikler/2006-2007/Regnskogen-Statistikk-og-politikk/(part)/6

Mindre avskoging i Brasil
http://www.dn.no/forsiden/utenriks/article1733891.ece

Stoltenberg og regnskogen:
http://www.aftenposten.no/klima/article3602191.ece

Stoltenberg og regnskogen:
http://www.aftenposten.no/klima/article2657103.ece

Om regnskogen
http://www.snl.no/regnskog

Bevaring av arter:
http://www.forskning.no/artikler/2010/juli/255468

Skogens CO_2-regnskap

http://www.forskning.no/artikler/2010/juni/252877

Forskningslitteratur om informasjonssøk og kildevurdering:

- Undervisning om informasjonssøk må integreres i arbeid med faglige emner
- Forkunnskaper om emnet
- Meningsfylte oppgaver
- Avgrensede og fokuserte problemstillinger
- Nok tid til å fullføre oppgaven

Forhandlinger

4 spørsmål

1

Industriland bør, i følge FN, kutte utslippene sine med 25-40 % innen 2020 for å begrense temperaturøkningen til maks 2°C.

Hvor mye synes dere at industriland bør kutte innen 2020?

1) Mer enn 40 % av sine utslipp
2) Mellom 25-40 % av sine utslipp
3) Mindre enn 25 % av sine utslipp
4) Bør ikke ha noe krav til utslippskutt

Oljeindustrien og Maldivene innleder forhandlingene med en kort appell hver. Spørsmålet debatteres så i fellesskap.

2

Overgangsland har langt lavere utslipp per innbygger enn i-landene. Siden landene er så store er likevel utslippene vesentlige og står for mye av veksten i de globale utslippene.

Hvilke krav bør gjelde for disse landene?

1. Bør kutte utslippene med samme prosentsats som i-land
2. Bør ha grenser for utslipp på samme måte som i-land, men ikke like strengt
3. Bør ikke ha noe krav til utslippskutt

USA og Kina innleder forhandlingene med en kort appell hver. Spørsmålet debatteres så i fellesskap.

3

Utviklingsland har lave utslipp av klimagasser. De fleste utviklingsland ønsker økt økonomisk vekst. Dette medfører bruk av energi, noe som ofte medfører økte utslipp.

Hvordan bør disse landene delta?

1. Bør ha grenser for utslipp, men ikke like strenge som industri- og overgangsland
2. Bør ha grenser for utslipp, men bare hvis rike land bidrar med penger til å begrense utslipp
3. Bør ikke ha noe krav til utslippskutt

Mosambik og Greenpeace innleder forhandlingene med en kort appell hver. Spørsmålet debatteres så i fellesskap.

4

Utslipp fra avskoging i fattige land (utviklingsland og overgangsland) står for 17,4 % av klimagassutslippene. Skogene forsvinner fordi de er viktige økonomiske ressurser. Mange i-land har opplevd massiv avskoging av sine landområder som del av utviklingen som har ført til dagens rikdom.

Bør fattige land endre måten de utnytter skogressursene på, slik at skogen bevares og utslippene går ned?

1. Fattige land bør få utnytte skogressursene sine fritt slik at de får mulighet til å oppnå samme rikdom som i-land
2. Fattige land bør redusere utslipp fra skogsektorene, men bare dersom i-land forplikter seg til å finansiere dette
3. Fattige land bør redusere utslippene fra skogsektoren, uten finansiering fra i-landene

Brasil og Norge innleder forhandlingene med en kort appell hver. Spørsmålet debatteres så i fellesskap.

Forhandlingspause

MALDIVENE
Maldivene står i fare for å forsvinne i havet og er interessert i at de globale utslippskuttene blir så store som mulig. Industrilandene står for de største utslippene. Prøv å overtale Brasil til å stemme for at industriland skal kutte mer enn 40 % av sine utslipp.

Forhandlingstips

Forhandlingstips:
Det er lønnsomt for Brasil å hugge ned regnskogen for å bruke områdene til beite og jordbruk. Kanskje verdenssamfunnet skal gi støtte til Brasil for å bevare regnskogen istedenfor å hugge den ned?

Historisk har fattige land som Brasil stått for en liten del av de totale klimagassutslippene. Det er industrilandene som har stått for mesteparten av utslippene som har ført til global oppvarming. Kanskje skal disse landene også ta det største ansvaret?

NORGE
I 2008 gav Norge 160 millioner kroner i bistand til Mosambik. Hvis Mosambik går med på å forplikte seg til å begrense sine utslipp, kan Norge tilby å støtte utslippsreduserende tiltak i Mosambik med klimabistand i kommende år.

MOSAMBIK
Lag en allianse med USA. 25 % av Mosambik er dekket av skog. Prøv å overtal USA til å stemme for det alternativet dere syns er riktig på spørsmål 4.

USA
Gjør det klart overfor Kina at USA kommer til å innføre en avgift på varer dere importerer fra Kina hvis Kina ikke forplikter seg til å redusere sine utslipp. I 2008 importerte USA kinesiske varer for 338 milliarder dollar. En slik avgift vil gi seriøse konsekvenser for kinesiske inntekter fra USA.

Avstemming

Registreringsmeny

Legg inn data

Deltakerinformasjon

Min brukerkonto

Klimatoppmøte i skolen

Registreringsdetaljer

Klasse

Industriland bør, i følge FN, kutte utslippene sine med 25-40 % innen 2020 for å begrense temperaturøkningen til maks 2°C. Hvor mye synes dere at industriland bør kutte innen 2020?

- Mer enn 40 % av sine utslipp
- Mellom 25-40 % av sine utslipp
- Mindre enn 25 % av sine utslipp
- Bør ikke ha noe krav til utslippskutt

Overgangsland har langt lavere utslipp per innbygger enn i-landene. Siden landene er så store er likevel utslippene vesentlige og står for mye av veksten i de globale utslippene. Hvilke krav bør gjelde for disse landene?

- Bør kutte utslippene med samme prosentsats som i-land
- Bør ha grenser for utslipp på samme måte som i-land, men ikke like strengt
- Bør ikke ha noe krav til utslippskutt

Utviklingsland har lave utslipp av klimagasser. De fleste utviklingsland ønsker økt økonomisk vekst. Dette medfører bruk av energi, noe som ofte medfører økte utslipp. Hvordan bør disse landene delta?

- Bør ha grenser for utslipp, men ikke like strenge som industri- og overgangsland
- Bør ha grenser for utslipp, men bare hvis rike land bidrar med penger til å begrense utslipp
- Bør ikke ha noe krav til utslippskutt

Debriefing

- Var det vanskelig å sette seg inn i rollen som land eller organisasjon?
- Hvordan føltes det å prøve å få gjennomslag for argumentene?
- Hvilket inntrykk fikk elevene av internasjonale forhandlinger?

Klimatoppmøte i skolen

Vis: Avstemningsresultater / Forhandlingsråd / Bilder
År: 2010 / 2009

Resultater fra klassene sine egne forhandlinger

Industriland bør, i følge FN, kutte utslippene sine med 25-40 % innen 2020 for å begrense temperaturøkningen til maks 2°C. Hvor mye synes dere at industriland bør kutte innen 2020?

Mer enn 40 % av sine utslipp		20%	(2)
Mellom 25-40 % av sine utslipp		80%	(8)
Mindre enn 25 % av sine utslipp		0%	(0)
Bør ikke ha noe krav til utslippskutt		0%	(0)

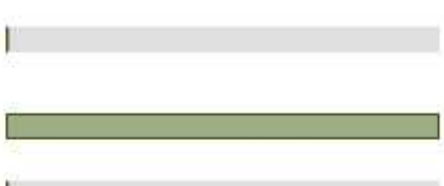
Overgangsland har langt lavere utslipp per innbygger enn i-landene. Siden landene er så store er likevel utslippene vesentlige og står for mye av veksten i de globale utslippene. Hvilke krav bør gjelde for disse landene?

Bør kutte utslippene med samme prosentsats som i-land		0%	(0)
Bør ha grenser for utslipp på samme måte som i-land, men ikke like strengt		100%	(10)
Bør ikke ha noe krav til utslippskutt		0%	(0)

Overgangsland har langt lavere utslipp per innbygger enn i-landene. Siden landene er så store er likevel utslippene vesentlige og står for mye av veksten i de globale utslippene. Hvilke krav bør gjelde for disse landene?

Utviklingsland har lave utslipp av klimagasser. De fleste utviklingsland ønsker økt økonomisk vekst. Dette medfører bruk av energi, noe som ofte medfører økte utslipp. Hvordan bør disse landene delta?

Utslipp fra avskoging i fattige land (utviklingsland og overgangsland) står for 17,4 % av klimagassutslippene. Skogene forsvinner fordi de er viktige økonomiske ressurser. Mange i-land har opplevd massiv avskoging av sine landområder som del av utviklingen som har ført til dagens rikdom.

Registreringsmeny

Legg inn data

Deltakerinformasjon

Min brukerkonto

Klimatoppmøte i skolen

Registreringsdetaljer

Klasse

Industriland bør, i følge FN, kutte utslippene sine med 25-40 % innen 2020 for å begrense temperaturøkningen til maks 2°C. Hvor mye synes dere at industriland bør kutte innen 2020?

- Mer enn 40 % av sine utslipp
- Mellom 25-40 % av sine utslipp
- Mindre enn 25 % av sine utslipp
- Bør ikke ha noe krav til utslippskutt

Overgangsland har langt lavere utslipp per innbygger enn i-landene. Siden landene er så store er likevel utslippene vesentlige og står for mye av veksten i de globale utslippene. Hvilke krav bør gjelde for disse landene?

- Bør kutte utslippene med samme prosentsats som i-land
- Bør ha grenser for utslipp på samme måte som i-land, men ikke like strengt
- Bør ikke ha noe krav til utslippskutt

Utviklingsland har lave utslipp av klimagasser. De fleste utviklingsland ønsker økt økonomisk vekst. Dette medfører bruk av energi, noe som ofte medfører økte utslipp. Hvordan bør disse landene delta?

- Bør ha grenser for utslipp, men ikke like strenge som industri- og overgangsland
- Bør ha grenser for utslipp, men bare hvis rike land bidrar med penger til å begrense utslipp
- Bør ikke ha noe krav til utslippskutt

landene?

- ◯ Bør kutte utslippene med samme prosentsats som i-land
- ◯ Bør ha grenser for utslipp på samme måte som i-land, men ikke like strengt
- ◯ Bør ikke ha noe krav til utslippskutt

Utviklingsland har lave utslipp av klimagasser. De fleste utviklingsland ønsker økt økonomisk vekst. Dette medfører bruk av energi, noe som ofte medfører økte utslipp. Hvordan bør disse landene delta?

- ◯ Bør ha grenser for utslipp, men ikke like strenge som industri- og overgangsland
- ◯ Bør ha grenser for utslipp, men bare hvis rike land bidrar med penger til å begrense utslipp
- ◯ Bør ikke ha noe krav til utslippskutt

Utslipp fra avskoging i fattige land (utviklingsland og overgangsland) står for 17,4 % av klimagassutslippene. Skogene forsvinner fordi de er viktige økonomiske ressurser. Mange i-land har opplevd massiv avskoging av sine landområder som del av utviklingen som har ført til dagens rikdom.

- ◯ Fattige land bør få utnytte skogressursene sine fritt slik at de får mulighet til å oppnå samme rikdom som i-land
- ◯ Fattige land bør redusere utslipp fra skogsektorene, men bare dersom i-land forplikter seg til å finansiere dette
- ◯ Fattige land bør redusere utslippene fra skogsektoren, uten finansiering fra i-landene

Hva syns klassen det er viktig at Norge står for i klimaforhandlingene?

Registrer skjema

Klimatoppmøte i skolen

MILJOLARE.NO

Forsiden | Gjennomføring | Legg inn data | Resultater | For læreren

Du er her: Forsiden

Innlogget som testbruker | Logg ut

Planlegger du å gjennomføre Klimatoppmøte i skolen i din klasse?

Har klassen lyst til å få besøk fra en journalist og kanskje komme i avisa? Vi er på utkikk etter klasser som kan tenkte seg å vise fram sitt klimatoppmøte.

Send en mail til kari@teknologiradet.no hvis du kan hjelpe.

Et rollespill om klima for ungdomstrinnet og Vgs

Under FNs klimatoppmøte i Mexico i desember 2010 skal verdens statsledere møtes for å finne en felles løsning på klimautfordringen. København-toppmøtet i 2009 gav ingen enighet, og nå haster det som aldri før å få på plass en avtale.

Teknologirådet står bak Klimatoppmøte i skolen i samarbeid med Naturfagsenteret og Miljølære, og er støttet av Klimaløftet. Klimatoppmøte i skolen bidrar til å oppfylle kompetansemål i naturfag og samfunnsfag på ungdomstrinnet og videregående trinn. Opplegget er forklart steg for steg i lærerveiledningen og kan gjennomføres på rundt 5 skoletimer.

Elevene går inn i roller som land og organisasjoner som forhandler om en ny klimaavtale. Nytt i år er en valgfri modul om usikkerhet om klimakunnskap der elevene lærer om risikohåndtering og kildekritikk. Etter rollespillet får elevene en videohilsen fra miljøvernminister Erik Solheim Elevene skal så [illegible] Norge skal stå for i forhandlingene.

PREMIE! Klassene som registrer resultatet sitt er med i trekningen om et besøk fra tidligere Natur og ungdom-leder Bård Lahn som i vinter skal delta på møtet i Mexico på vegne av Naturvernforbundet. Lahn vil gi en rapport fra møtet og fortelle om veien videre etter Mexico.

IVRIGE: Sabina Molander, Kristine Lehre, Pernille Skollerud og Silje Skau Eriksen var ivrige debattanter. Foto: Helge Rønning Birkelund

Ambisiøst klimatoppmøte

Klimautslippene bør reduseres med 25 til 40 prosent, mener elevene ved Lunner ungdomsskole. Noe å ta med seg for klimaforhandlerne i København.

FRA MJØSBY

MJØSBY

MEDLEMMER I MJØSBY

Helge Rønning Birkelund

Publisert 12.12.2009 kl 06:00 Oppdatert 12.12.2009 kl 06:00

Skriv ut
Del på Origo
Del

Fredag var det klimaforhandlinger på Lunner ungdomsskole. Industriland, utviklingsland, såkalte overgangsland, oljeindustrien og Greenpeace var alle representert ved rundebordskonferansen.

Linker

Gran kommune
Jevnaker kommune
Lunner kommune

HADELAND

Nye regler for bruk av kommunens penger
Terra-saken i 2007 gjorde at flere kommuner tapte penger på investering i utenlandske fond. Nå har Kommunal- og regionaldepartementet laget en ny forskrift om forvalning av kommunale penger. .
08.11.10 - 00:00

Mystisk mopedfunn
Uregistrert moped funnet på Jevnaker
08.11.10 - 00:00

- Kjempegøy på fotballcup
En stor gjeng fra Harestua hadde det som plommen i egget på en fotballcup på Otto nylig
08.11.10 - 00:00

Kjølig og tørr måned
Oktober i år har vært kjølig. Men det var enda kaldere i fjor. .
08.11.10 - 00:00

Nytt finansreglement i alle Opplandskommuner før årsskiftet
Terra-saken i 2007 førte til at alle kommuner innen 1. juli i år skulle ha gjennomgått reglene for finansforvaltningen sin. En oversikt viser at fortsatt har 12 av 26 kommuner ikke behandlet sine nye regler politisk.
08.11.10 - 00:00

BILDER FRA HADELAND

BILDESERIE MOTESHOW BRENNERIET

Gir klimaråd til Erik Solheim

3 kommentarer

10. klasse ved montessoriskolen i Drøbak var de første som hadde klimatoppmøte. Foto: Arne Ove Bergo

De siste to månedene har 850 skoleelever over hele landet hatt sine egne klimatoppmøter. Nå er rådene til miljøvernministeren klare.

Nervekrig mellom fattige og rike land
Klimaforhandlingene ble midlertidig stanset i går på grunn av dyp uenighet mellom de fattigste og de rikeste landene. Tiden er i

TRINE ANDREASSEN 12. desember 2009, oppdatert 11. desember 2009 18:07

Samtidig som klimakonferansen i København akkurat har begynt, er resultatene fra ungdommens egne klimatoppmøter klare. I oktober og november har 43 skoleklasser over hele landet latt som om de har hatt klimatoppmøte i sitt eget klasserom. Elevene har opptrådt som representanter for parter som Kina, Maldivene, Norge, USA og Greenpeace.

Er mildest mot u-landene

De har forhandlet og stemt over fire spørsmål:

Flertallet mente i-land bør kutte mellom 25 og 40 prosent

annonse

Siste 15

INNENRIKS

Dagsavisen felt i PFU

Menn fikk likelønnspenger

– Lang vei igjen

Lønnsoppgjøret

Dette koster permisjonen

Så mye er 15,1 milliarder

Politiet ber USA om navn på SDU-medlemmer

De har flertall

– Regjeringen svikter de eldre

Vil ikke svare om overvåking

– Føler meg diskriminert som far

– Overvåking midlertidig stanset

– Neppe brudd på norsk lov

Vurderer etterforskning

Mange spørsmål - få svar i overvåkingssaken

RSS
Abonnér på siste nytt fra Innenriks. Hva er RSS?

INNENRIKS

Politiet ber USA om navn på SDU-medlemmer

INNENRIKS

Politiet ber USA om hjelp i arbeidet med å spore opp de øvrige medlemmene av etterretningsgruppen Surveillance Detection Unit (SDU).

USA: – Overvåkingen retter seg ikke mot nordmenn

